

Samen bereik je meer



Jaarverslag 2017

Voorwoord

Het belangrijkste doel van een jaarverslag is om betrokkenen en geïnteresseerden te informeren over de resultaten van het afgelopen jaar. Naast de onderwijsinhoudelijke ambities heeft Octant zich ten doel gesteld om op een zo prettig en inzichtelijk mogelijke manier te presenteren welke prestaties, resultaten en gebeurtenissen het afgelopen jaar hebben gekenmerkt. Deze ambitie heeft geleid tot een kleurrijk, herkenbaar en dynamisch jaarverslag waarin de sfeer die de Octantscholen eigen is.

Het jaar 2017 is voor Octant, net als het verslag, er één om trots op te zijn. Er is hard en gericht gewerkt aan het realiseren van de ambities. Allereerst de kwaliteit van onderwijs. Treffend is de vanzelfsprekendheid waarmee Octant Passend Onderwijs benadert en de wijze waarop de functiemix succesvol is ingezet om leraren te stimuleren in een verdere ontwikkeling van hun capaciteiten. Maar even waardevol is de transparante wijze waarop verslag wordt gedaan van de ontvangen klachten, waarmee wordt benadrukt dat een klacht in eerste instantie een kans is om de kwaliteit nog verder te verbeteren.

Continuïteit is een belangrijk thema in het jaarverslag. Als werkgever is Octant erin geslaagd om de werkgelegenheid te stabiliseren ondanks een dalend leerlingenaantal. Tegelijk leidt de ingezette merkactivatie ertoe dat ouders in het voedingsgebied van Octant in toenemende mate kiezen voor een Octantschool. De opleidingsschool Talentum Haaglanden toont net als het inductieprogramma dat Octant oog heeft voor de opleiding en doorontwikkeling van jonge leraren zodat ook in de nabije toekomst een hoge kwaliteit van onderwijs kan worden gewaarborgd.

Het jaarverslag geeft echter ook een ander beeld. De uitgebreide risicoparagraaf is daarvan het meest duidelijke voorbeeld. Het harde werk van de leraren en schoolleiders wordt onder de aandacht gebracht. Zo ook het lage ziekteverzuim als indicator van een gezond personeelsklimaat. Maar tegelijk ervaren leraren in lijn met het landelijk beeld een hoge werkdruk en is er onvrede over de beloning en erkenning van het vak van leraar. Tegelijk wordt Octant geconfronteerd met een lerarentekort waardoor vervanging tijdens ziekte moeizaam is

gebleken en het vervullen van vacatures voor de schoolleiders een grote uitdaging is.

Ook financieel ziet Octant de risico's toenemen. Dankzij een gedisciplineerde uitvoering van het financieel beleid is de begroting een goede graadmeter gebleken voor het behaalde resultaat. Dit neemt niet weg dat Octant is geconfronteerd met toenemende kosten voor inhuur van tijdelijke medewerkers als gevolg van het ontstane lerarentekort waarvoor op korte termijn nog geen oplossing voor handen lijkt. Tegelijk leidt de doordecentralisatie van onderhoudskosten tot een toename van de verwachte uitgaven van Octant in toekomstige jaren, waardoor minder geld beschikbaar blijft voor het onderwijs.

Als voorzitter van Octant wil ik alle medewerkers danken voor hun tomeloze en enthousiaste inzet in het afgelopen jaar en nodig ik alle geïnteresseerden uit om kennis te nemen van dit mooie en transparante jaarverslag.

Johan van Hagen, voorzitter Raad van beheer

Inhoud

Voorwoord	pagina 2	Factsheet Personeel (2)	pagina 13
Inhoudsopgave	pagina 3	Onderwijs en kwaliteit	pagina 14
Samen bereik je meer	pagina 4	Factsheet Opbrengsten	pagina 17
Octant	pagina 5	Schoolgebouwen	pagina 18
Raad van beheer	pagina 6	Vijf ambities	pagina 19
Stichtingskantoor	pagina 7	Financieel Jaarverslag	pagina 24
Samenwerking	pagina 8	Risicobeheersing	pagina 31
Factsheet Merkactivatie	pagina 9	Kengetallen	pagina 35
Personeel	pagina 10	Schoolverslagen	pagina 37
Factsheet Personeel	pagina 11	Medezeggenschap	pagina 45

Samen bereik je meer

Voor het Octant Ambitieplan was 2017 een belangrijk ontwikkeljaar. We hebben flinke stappen kunnen zetten als het gaat om de verwezenlijking van onze strategische doelstellingen. In 2018 wordt een voorlopige balans opgemaakt op basis waarvan Octant nieuwe ambities zal formuleren.

Met 'Samen bereik je meer' hebben de Octantscholen zich goed kunnen laten zien. Onze scholen doen er toe. Een goed voorbeeld is Schatkaart, een trotse Octantschool in Pijnacker die zich langzaam, maar zeker ontworstelt aan een negatief imago en uitgroeit tot de eerste Kunskapsskolan basisschool in de regio met gepersonaliseerd leren.

De Octantscholen staan er goed voor. De onderwijskwaliteit en de financiën zijn op orde. De grootste uitdaging voor de komende tijd is het lerarentekort.

En dit was in 2017 al te merken. Het formeren van de schoolteams bij aanvang van het schooljaar lukte. Maar door de tekorten aan leraren zagen we gedurende het schooljaar steeds meer vacatures ontstaan die ook steeds lastiger waren in te vullen. Naast dat dit

gegeven een flink beroep doet op de schooldirecties, zij zijn veel meer tijd kwijt om professionals te werven, doet dit ook een extra beroep op het zittend personeel. Hen wordt vaker gevraagd een extra dag te komen werken. Ook worden er, gelukkig blijft dit nog beperkt, groepen naar huis gestuurd. Dit laatste zal zeker gaan toenemen, ondanks de inzet van Octant op de eigen opleidingsschool 'Talentum Haagland' en de Octant Vervangingspool.

Het is dan ook zeer teleurstellend dat de beleidsmakers het primair onderwijs onvoldoende in het vizier hebben. Werkelijke keuzes om het lerarentekort tegen te gaan en het vak van leraar aantrekkelijker te maken, worden er niet gemaakt.

De Octantscholen opereren dan ook in een belangenveld dat helaas niet per se gericht is op onderwijs. Daarom worden oplossingen voor bijvoorbeeld werkdrukverlaging op 'lokaal niveau' gezocht: laaghangend fruit, dus snel scoren. Zo kan bijvoorbeeld minister Slob (OCW) roepen dat een gespreksverslag van meerdere bladzijden echt niet nodig is. Dat weet iedereen natuurlijk en ook de minister

weet dat dit uitzonderingen zijn. Door het in de media te roepen, een vrijblijvende folder over verplichtingen en regels en een spelletje naar de scholen te sturen, stelt hij zijn belang veilig, geen extra geld, maar zet hij eigenlijk ook de leraren te kijk die je met een spelletje kunt motiveren.

Zo wil iedereen wat, van commerciële bedrijven tot vakbonden. En deze wensen lopen niet noodzakelijk gelijk met wat er in de scholen leeft en nodig is.

Het onderwijs in Nederland behoort tot de top. Er wordt in onze sector hard gewerkt tegen relatief lage kosten. Zo kost een leerling in Zweden gemiddeld € 10.000 euro en in Nederland € 6.900. Wanneer het Rijk extra zou investeren in kleinere groepen, specialisten en salarissen dan nog zou een leerling in Nederland minder kosten dan in Zweden, € 8.560.

Het primair onderwijs verdient echte keuzes. De Octantscholen dragen daaraan graag hun steentje bij. Alleen samen zijn we in staat onze ambities te verwezenlijken.

Reinoud de Vries, directeur-bestuurder

Octant

Octant, stichting voor christelijk basisonderwijs

Octant bestaat al meer dan 100 jaar en is opgericht op 4 januari 1909 en heeft haar zetel in Nootdorp. De stichting stelt zich tot doel werkzaam te zijn tot de oprichting en instandhouding van christelijke scholen voor basisonderwijs, alsmede van het christelijk onderwijs in het algemeen.



Bestuur en toezicht

Octant telt acht basisscholen en negen locaties, in grootte variërend van 63 tot 579 leerlingen. De scholen staan in Delfgauw, Pijnacker, Nootdorp en Den Haag (Ypenburg).

Bestuur en intern toezicht zijn vormgegeven volgens het 'Raad van beheermodel'. Daarbij is sprake van een scheiding van de functies 'bestuur' en 'intern toezicht'. Het uitvoerend bestuur is in handen van de directeur-bestuurder.

Octant leeft de wettelijke voorschriften, zoals deze van toepassing zijn op de stichting, na.

De directeur-bestuurder en het toezichthoudend bestuur vormen samen het bestuur van Octant en vormen naar buiten toe een bestuurlijke eenheid. Naar binnen toe zijn de taken en bevoegdheden echter verdeeld doordat het toezichthoudend bestuur toezicht houdt op de uitoefening van de taken die aan de directeur-bestuurder zijn toebedeeld. Taken en bevoegdheden staan vermeld in de statuten van de stichting en het managementstatuut.

De leden van het toezichthoudend bestuur ontvangen jaarlijks een onkostenvergoeding.

In juni heeft de jaarevaluatie plaatsgevonden waar o.a. het functioneren van de bestuurder centraal stond. Evenals in 2016 werd tijdens deze evaluatie het onderzoek naar toezicht houden en besturen binnen Octant (uitgevoerd door de Rijksuniversiteit Groningen, 2016), als uitgangspunt genomen.

Uit deze evaluatie is een speciale bijeenkomst voortgekomen rond 'strategisch partnerschap', georganiseerd door Verus. Centraal stond de vraag welke eisen de toezichthouder aan het strategisch partnerschap stelt en wat dit betekent voor de directeur-bestuurder. Verder werden de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van governance besproken en is een ontwikkelagenda opgesteld.

Naast overleggen met de GMR bezocht het toezichthoudend gedeelte van de raad ook scholen. Hiermee zijn in twee jaar tijd alle scholen bezocht. Op deze wijze toetst de raad o.a. rapportages van de bestuurder.

Raad van beheer

Besluiten 2017

De Raad van beheer heeft in 2017 de volgende besluiten genomen:

- Begroting 2017;
- Akkoordverklaringen bezoldigingsmaximum bestuurder 2016 en 2017;
- Bestuurders cao van toepassing;
- Jaarverslag 2016 en Jaarrekening 2016;
- Investering t-shirts voor alle leerlingen;
- Risicobeheersing;
- Samenwerkingsovereenkomst Octant en Skippy Pepijn m.b.t kindcentrum Regenboog;
- Opdracht controle Jaarrekening 2017 aan Van Ree accountants;
- Haalbaarheidsonderzoek SBO Prinsenhof van SCOH naar Octant;
- Begroting 2018;
- Rapportage werkzaamheden stichtingskantoor;
- Klokkenluidersregeling;
- Benoeming nieuw lid, mw. Natascha Niemeijer.

Samenstelling leden Raad van beheer (Incl. Rooster van aftreden)

Dhr. J. (Johan) van Hagen,
voorzitter en toezichthouder
Juni 2010 - Juni 2019 (3e termijn)

Dhr. R.M.H. (Ronald) Rongen,
vice-voorzitter en toezichthouder
September 2012 - Juni 2018 (2e termijn)

Dhr. M. (Marco) Boender,
lid en toezichthouder
Juni 2014 - Juni 2020 (2e termijn)

Dhr. J. (Jasper) Spanbroek,
lid en toezichthouder,
Juni 2014 - Juni 2020 (2e termijn)

Mw L.A. (Wies) van der Linden-
Stallinga, lid en toezichthouder
September 2012 - Juni 2018 (2e termijn)

Dhr. T.P. (Ton) van der Stoep,
lid en toezichthouder
Oktober 2013 - Juni 2019 (2e termijn)

Mw. N. (Natascha) Niemeijer,
lid en toezichthouder
November 2017 - November 2021 (1e termijn)

Dhr. R. (Reinoud) de Vries,
lid en bestuurder

Mw. Wies van der Linden is halverwege haar 2e termijn afgetreden. Zij is in november opgevolgd door mw. Natascha Niemeijer op het profiel onderwijskwaliteit.

De leden van het toezichthoudend deel van de raad worden benoemd voor een periode van drie jaar en zijn in geval van aftreden tweemaal herbenoembaar.

Stichtingskantoor

Verhuizing

Begin 2018 is het stichtingskantoor verhuisd naar de King Tower, Gildeweg 7b in Nootdorp. Octant werkt volledig digitaal. Het oude (papieren) archief blijft ondergebracht in het gebouw van Koningsveste, Gildeweg 12, waar eerder ook het stichtingskantoor gehuisvest was.



Stichtingskantoor

De bestuurswerkzaamheden vinden op het stichtingskantoor plaats. Verder wordt het kantoor gebruikt voor de vergaderingen van de Raad van beheer, het directieteam en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR).

De ondersteuning van de directeur-bestuurder bestaat uit:

- Financiën en control (1,0 wtf)
- ICT (0,2 wtf)
- Opleiden en coaching (0,2 wtf)
- Personele zaken (0,4 wtf)
- Secretariaat (0,45 wtf)
- Communicatie (0,4 wtf)

Het directieteam bestaat uit acht schooldirecteuren. Zij zijn integraal verantwoordelijk voor hun eigen schoolorganisatie. De twee- tot driewekelijks overleggen zijn met de directeur-bestuurder. Ook vormen zij actieteams waar delen van het beleid op stichtingsniveau wordt voorbereid.

Voor de bedrijfsvoering wordt ook samengewerkt

met een aantal externe partners die verantwoordelijk zijn voor:

- administratieve ondersteuning (Pro Management Onderwijssupport);
- ICT Netwerkbeheer (Pimarox);
- beheer en onderhoud schoolgebouwen (WPS Scholenbeheer);
- Eigen Risicodragerschap (i.s.m. Het Spectrum en SKOP).

Passend onderwijs

Octant participeert in twee samenwerkingsverbanden (SWV) in het kader van passend onderwijs. De scholen in Pijnacker-Nootdorp vallen onder SWV 2802 (Delflanden) en de scholen in Den Haag onder het SWV 2815 (SPPOH).

Passend onderwijs is er op gericht om álle leerlingen in het primair onderwijs zoveel als mogelijk thuisnabij te ondersteunen. Octant participeert in beide samenwerkingsverbanden op bestuurlijk niveau, SWV 2802 (dagelijks bestuur) en SWV 2815 (algemeen bestuur).

Samenwerking

Externe samenwerking

Octant is lid van de PO-Raad en Verus (samenwerkende christelijke schoolbesturen). De PO-Raad is de brancheorganisatie voor het primair onderwijs en behartigt de gemeenschappelijke belangen in het primair onderwijs.

Op lokaal niveau participeert Octant in het DOPN (Directeuren Overleg Pijnacker Nootdorp). De schooldirecteuren zijn lid. Daarnaast wordt met andere schoolbesturen samengewerkt in verschillende werkgroepen aan de realisering van het lokaal onderwijsbeleid in Pijnacker-Nootdorp.

Vanaf 2016 vormt Octant samen met 12 andere schoolbesturen uit de regio een vervangingspool, Pool West. Door de Wet Werk en zekerheid en het lerarentekort maakt samenwerken op het terrein van de vervanging van leraren bij ziekte noodzakelijk. Pool West is gehuisvest in het kantoorpand van Octant.

Strategische samenwerking

Een van de pijlers van Octant is wetenschap en technologie. In opdracht van het ministerie van OCW zijn wij 'penvoerder'. Samen met een aantal andere schoolbesturen wordt tot doel gesteld het onderwijsveld in Zuid-Holland kennis te laten maken met wetenschap en technologie. Daartoe is het expertisecentrum voor wetenschap en technologie opgericht (www.ewtzh.nl), waardoor er ook een samenwerking is ontstaan met het Platform Bèta Techniek.

Tot en met 2019 is hiervoor een budget van € 570.000 beschikbaar.

Hogeschool Inholland

Octant is in 2017 gevraagd deel te nemen aan een adviesgroep, geïnitieerd door de PO-Raad, die zich bezighoudt met de kwaliteit van het leraarschap en de opleiding daartoe. Ook participeert Octant in de Raad van advies voor de lerarenopleidingen van Hogeschool Inholland.

De samenwerking met deze hogeschool is intensief te noemen. Ook in de opleidingsschool

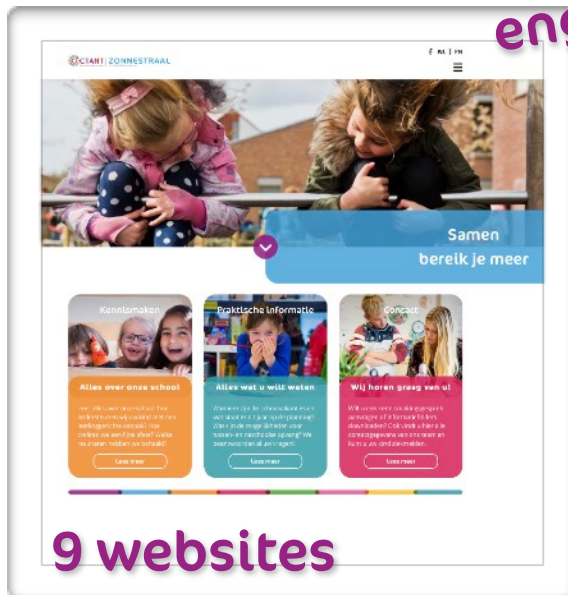
voor leraren 'Talentum Haagland' wordt nauw met Inholland samengewerkt. Daarnaast zijn er contacten op het gebied van zij-instromers en het inductieprogramma voor startende leraren. Tot slot wordt er ook op het onderwerp wetenschap en technologie samengewerkt. Gezamenlijk (ook SCO Delft en PCPO Westland participeren) is een professionele leergemeenschap gevormd die zich bezig houdt met wat wetenschap voor kinderen kan betekenen. Tevens neemt Octant deel aan een internationaal onderzoek dat kijkt naar instrumenten om leraren beter in staat te stellen mobiele devices in te zetten bij hun lessen, het DEIMP-project ('Design and evaluating innovative mobiel pedagogies').

Dit project maakt tevens mogelijk dat er in 2019 wellicht gestart kan worden met zogenaamd 'workshadowing', kijken bij collega-leraren in het buitenland.

In het kader van de wet- en regelgeving melden wij hier dat Octant evenwel geen onderdeel uitmaakt van een internationaal (samenwerkings-)verband.

Factsheet Merkactivatie

4 websites
engelstalig



9 websites

8 schoolgidsen



Huisstijl-
boek



13 logo's



8 merkambassadeurs

1 marketing &
communicatie-specialist

1 merkactivatieteam

Personeel

Lerarentekort

Octant was voorbereid op een lerarentekort. In de afgelopen jaren is dan ook volop ingezet op de opleidingsschool (Talentum Haagland) en schoolopleiders die voldoende toegerust zijn om startende leraren ook vast te houden. 2017 was het 2e jaar van het 'inductie-programma'. Dit programma omvat begeleiding op de werkvloer en leren met en van elkaar in het platform Startende leraren.

Octant is aangesloten bij Pool West, waar leraren worden geworven ten behoeve van de vervanging. Met Hogeschool Inholland is een zij-instroomtraject gestart en worden studenten leer-werkcontracten aangeboden.

De Octantscholen is het ternauwernood gelukt om alle groepen bezet te krijgen. De vervanging van leraren lukt helaas niet altijd en soms moeten groepen naar huis worden gestuurd. Dit zal in de toekomst alleen nog maar toenemen. Het hoogtepunt van het lerarentekort is helaas nog niet bereikt.

Werkgelegenheid

Ten opzichte van 2016 is het leerlingenaantal gedaald met 2,4% en is daarmee gelijk gebleven met het dalingspercentage van 2016. In totaal tellen de acht Octantscholen 2.637 leerlingen. De daling van het leerlingaantal was voorzien vanwege de uitontwikkeling van de Vinexlocaties en de terugloop van het leerlingaantal in deze wijken. Ook spelen de naweeën van de recente economische crisis nog een rol doordat er minder kinderen zijn.

We verwachten in de komende jaren wel een stabilisatie van het leerlingenaantal, deels ingegeven door extra woningbouw in de wijken Keijzershof, Centrum en Noord in Pijnacker. Voorzichtige groei wordt voorzien in Nootdorp omdat beide locaties van de Regenboog op termijn worden samengevoegd én de start van het kindcentrum waarvan een aantrekkende kracht uitgaat.

Ook merkactivatie werpt voorzichtig vruchten af. De naamsbekendheid van de Octantscholen is waarneembaar vergroot. We zien dit voorzichtig terug in het aantal 4-jarigen dat toegenomen is. Een aantal scholen is in 2017 'marktleider'

geworden als het gaat om de instroom van 4-jarigen. Stroomden in totaal in 2016 nog 288 jongste kinderen in, in 2017 waren dit er 320.

In 2017 is verder een verkenning gestart om de mogelijkheden te bekijken om de SBO-voorziening in Pijnacker (De Prinsenhof) die resulteert onder het bestuur van SCOH over te hevelen naar Octant. Hierbij zijn een kleine honderdtal leerlingen en zo'n 20 medewerkers betrokken.

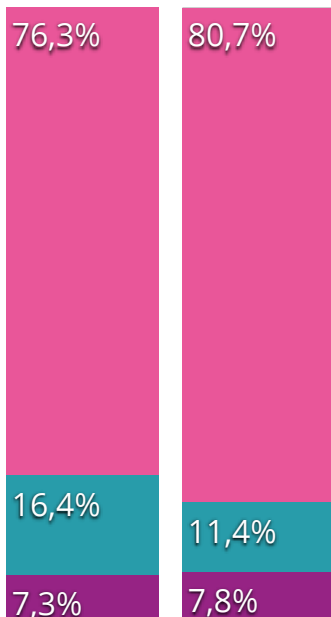
Ondanks de daling van het leerlingaantal loopt de werkgelegenheid niet terug. De gemiddelde bezetting in wtf. bedroeg over 2017 172 wtf, een stijging t.o.v. 2016 (165 wtf). Dit is grotendeels veroorzaakt door het in vaste dienst nemen van vervangers (bestuurspool). Dit is noodzakelijk geworden omdat er door het schooljaar heen op de arbeidsmarkt nauwelijks meer vervangers beschikbaar zijn.

Ook zien we een verdere afname van het aantal mannen en fulltimers, niet alleen bij Octant maar ook landelijk. Het aantal LB-leraren neemt verder gestaag toe waarmee de scholen aan de gestelde blauwe norm voldoen.

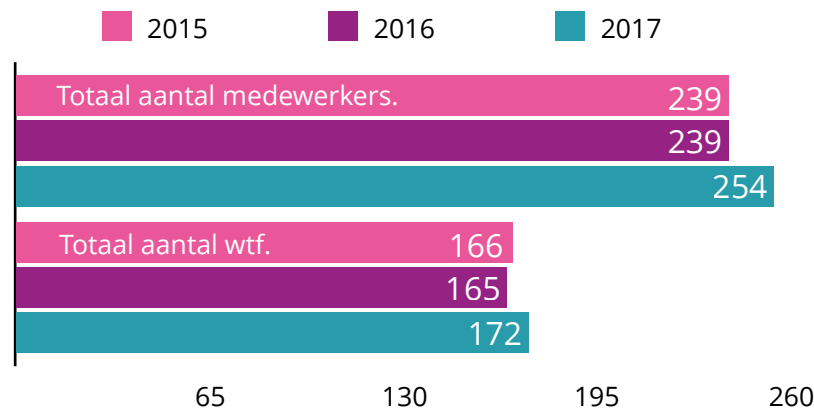
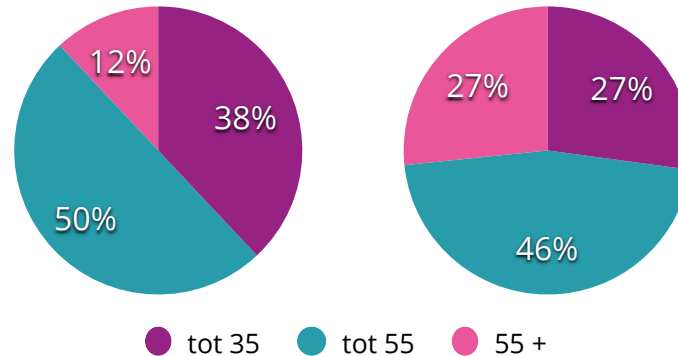
Factsheet Personeel

Werkgelegenheid naar functie in wtf.
Octant, linker kolom, landelijk, rechter kolom.

leraren
oop
management



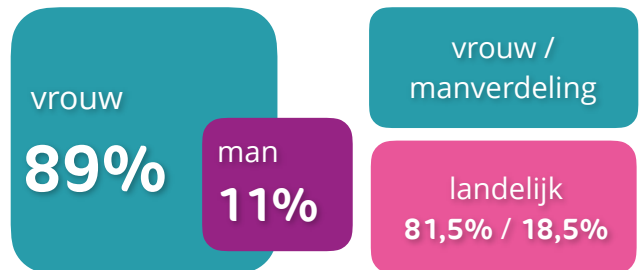
Leeftijdsopbouw bij Octant (links) en landelijk (rechts).



48%

Aanstellingsomvang (0.8 - 1.0 wtf. o.b.v. de totale werkgelegenheid).
Boven het Octant percentage en onder het landelijk beeld.

57%



Personeel

(vervolg blz. 11) De personele uitgaven bedroegen in 2017 ongeveer 81,5% van de totale uitgaven en bleven daarmee op peil t.o.v. 2016.

Het natuurlijk verloop van medewerkers die Octant in 2017 hebben verlaten, was 11,8% (t.o.v. 2016: 6,1%). Dit betrof in totaal 30 personen. De toename is mede veroorzaakt door het lerarentekort en de daarmee ontstane vacatureruimte elders.

Tegen de landelijke trend in blijft het percentage medewerkers dat 55 jaar of ouder is, lager dan het landelijk gemiddelde. 12% van de medewerkers is 55 jaar of ouder, landelijk ligt dit percentage op 27%.

Tot slot zien we bij de verdeling van het personeel naar functie een toename in het onderwijs ondersteunend personeel (OOP). Dit ligt bij Octant aanmerkelijk hoger dan landelijk. Grotendeels veroorzaakt door de inzet van 'leer-werkstudenten' die hun opleiding volgen bij Talentum Haagland. Vanwege het lerarentekort wil Octant 'leraren in wording' eerder aan zich binden.

Ziekteverzuim blijft laag

Landelijk bedraagt het ziekteverzuimpercentage 6,3% (2016). Het ziekteverzuimpercentage bij Octant ligt op 3,29%. Een stijging t.o.v. een jaar eerder (2016: 2,24%), maar nog steeds ver onder het landelijke gemiddelde en voldoet daarmee nog steeds aan de blauwe norm die Octant zichzelf gesteld heeft.

Ook de meldingsfrequentie is laag te noemen: 0,62 (t.o.v. 2016: 0.84). Landelijk ligt dit percentage op 1.2. De meldingsfrequentie is het gemiddelde van het aantal ziekmeldingen per medewerker in een jaar.

De meldingsfrequentie daalt en daarmee is de stijging van het ziekteverzuimpercentage grotendeels terug te voeren op een toename van het middel- en langdurige verzuim. De inzet van het Octant verzuimbeleid op deze 'doelgroep' zal nog meer prioriteit krijgen.

Acties bij Octant

Medewerkers van Octant hebben massaal deelgenomen aan de protestacties voor een lagere werkdruk en een eerlijk salaris. Hierdoor zijn de deuren van de scholen een uur en tweemaal een hele dag gesloten geweest. Ouders hebben van deze acties last ondervonden, maar steunen in meerderheid de acties. Waardoor de onderlinge verhoudingen niet onder druk zijn komen te staan. Het schoolbestuur gaf volledige medewerking om het personeel in staat te stellen aan de protestacties deel te nemen. Bij de eerste volledige stakingsdag heeft dat zelfs geresulteerd in het doorbetalen van de salarissen om aan de omgeving en de verantwoordelijken in Den Haag een duidelijk signaal af te geven dat het zo niet verder kan. Voor Octant blijft echter de wettelijke regelgeving het uitgangspunt: 'geen arbeid, geen loon'. Hierdoor zijn de salarissen op de tweede gehele stakingsdag niet doorbetaald.

Factsheet Personeel (2)

33,3%

Octant percentage leraren-lb

26%

landelijk percentage leraren-lb

Bij Octant zijn meer leraren academisch gevormd of hebben zich gespecialiseerd d.m.v. een post-hbo dan gemiddeld landelijk.

8.4

Octant

8.4

Landelijk

Algemene tevredenheid, rapportcijfer.

3,29%

Octant ziekteverzuim

6,3%

landelijk ziekteverzuim

8.1

Octant

7.6

Landelijk

Persoonlijke ontwikkeling, rapportcijfer.

6.0

Octant

Rapportcijfer ervaren werkdruk.

werkdruk

5.7

Landelijk

Onderwijs en kwaliteit

Tevredenheidsonderzoeken

Ten behoeve van de kwaliteitszorg worden er regelmatig tevredenheidsonderzoeken gehouden. Eind 2016 heeft de laatste plaatsgevonden, de peiling voor het personeel (PTP). Deze zal in de loop van 2019 worden herhaald.

De ouders worden op stichtingsniveau tweejaarlijks bevestigd. In het voorjaar van 2018 zal deze peiling (OTP) door DUO worden uitgevoerd. De afname hiervan heeft vertraging opgelopen, deze was voorzien voor de tweede helft van 2017.

Ook de leerlingen (LTP), vanaf groep 5 worden bevestigd. Deze peiling staat voor het najaar van 2018 op het programma. De uitvoerder van deze peiling is nog niet bekend.

Kwaliteitszorg en het Ambitieplan

In dit jaarverslag doen we melding van de vorderingen die we maken met betrekking tot onze vijf ambities. 2018 is het jaar waarin we ook nadenken over het vervolg dat start in 2019, vooruitlopend op de nieuwe schoolplanperiode (2020-2024).

Een eerste verkenning door middel van diepe interviews bij de schooldirecties, uitgevoerd door Twynstra Gudde, heeft plaatsgevonden. De belangrijkste conclusie is dat de basis op orde is. Zowel de onderwijskwaliteit als de financiën zijn goed te noemen en er is ruimte voor verbinding. Men is trots op Octant, 'er is geen gedoe'. Iedere school heeft zijn eigen verhaal, maar de inkleuring daarvan heeft als basis het gezamenlijk verhaal.

Werken bij Octant staat gelijk aan ambitieus zijn. Gekoppeld aan de blauwe norm kan dit ook een keerzijde hebben, werkdruk. Het huidige Ambitieplan 'is goed werk', 'een goed product'. Maar het proces daar naar toe had betekenisvoller kunnen zijn.

De voorbereidende werkzaamheden om te komen tot een nieuw ambitieplan zijn reeds gestart en het doel is om het proces en daardoor ook het eindproduct meer betekenisvol te laten zijn. Dit vraagt betrokkenheid van onderop. Verder tonen de eerste evaluaties aan dat voldoende 'creatieve spanning' van belang is om een lerende organisatie te blijven. De ambities van morgen zijn immers de realiteit waar je iedere dag mee te maken krijgt. Alleen zo kunnen gezamenlijke ambities ook persoonlijke uitdagingen worden.

De routekaart naar het nieuwe ambitieplan kent vijf fases waar iedere keer opnieuw de verdieping op de scholen plaatsvindt. Het eerste gedeelte (3 fasen) gaat over trends en doelen, het tweede gedeelte (2 fasen) gaat over focus en plannen. De opzet van de routekaart is zo gemaakt dat het nieuwe ambitieplan begin 2019 kan worden gepresenteerd.

Onderwijs en kwaliteit

Passend onderwijs

Voor Octant is 'passend onderwijs' gewoon goed onderwijs voor alle leerlingen. In de samenwerkingsverbanden waarbinnen Octant participeert is nauwelijks sprake van thuiszitters.

Problemen op het gebied van zorgplicht zijn tot nu toe uitgebleven. De octantscholen dragen bij aan het lage verwijzingspercentage richting het so en sbo.

Ook is er meer aandacht voor de (meer-)begaafde leerlingen. Hier staan de leerkrachtvaardigheden centraal. Verder is in gezet op specialisatie (leraar-LB) en wordt er veel verwacht van de BPS-certificering (Begaafdheidsprofielscholen) voor Fontein in het voorjaar 2018. De kennis en vaardigheden die hier worden opgedaan dienen als voorbeeld voor de overige Octantscholen.

Kijkwijzer

Octant heeft haar eigen (HGW) Kijkwijzer ontwikkeld. Met behulp van dit instrument kunnen leraren hun eigen ontwikkeling volgen bij het handelingsgericht werken. Belangrijk, omdat Octant bij haar kwaliteitsbeoordelingen van leraren uitgaat van een positieve beoordeling op de didactische en pedagogische competentieonderdelen.

De Kijkwijzer is in de eigen organisatie getest. En wordt gekoppeld aan de gesprekkencyclus. De afspraak is dat iedere leraar minstens een keer per jaar gevolgd wordt aan de hand van deze Kijkwijzer.

De derde versie (met ingang van augustus 2018) zal ook voldoen aan de indeling start-, basis- en vakbekwaam en is verder gekoppeld aan de competentie-eisen van Octant en de cao.

Registerleraren en directeuren

Onze directieleden staan geregistreerd in het landelijk beroepsregister voor schoolleiders. Hiermee voldoen zij aan de opleidingseisen die het register stelt en houden zij evenals leraren, door middel van nascholing en training hun kennis en kunde op een hoog niveau.

Leraren moeten zich in de toekomst ook laten bijschrijven in een register (Lerarenregister). Octant bereidt zich daarop voor zodat de leraren dit per 1 augustus 2018 ook daadwerkelijk kunnen gaan doen. Nu gebeurt dat op vrijwillige en individuele basis. Het landelijke register noemt het 'opvallend' hoeveel Octant leraren zich al hebben aangesloten.

Octant is niet geheel gelukkig met de huidige opzet van de registers. Medewerkers voelen zich veelal geen eigenaar. Het registreren zelf staat meer centraal dan de eigen ontwikkeling. En daar waren de registers in beginsel nou juist voor bedoeld.

Onderwijs en kwaliteit

Functiemix

De blauwe norm ligt voor wat betreft het percentage leraren-LB in 2019 op 35%. In 2017 ligt het gemiddeld percentage voor de Octantscholen gezamenlijk op 33.3%. Een tweetal scholen nadert zelfs de 40%, dit zijn Triangel en Fontein. Landelijk ligt het percentage op 26%.

Octant doet het dus goed en verwacht eind 2018 de blauwe norm te halen. Wel is de kanttekening te maken dat het steeds moeilijker wordt leraren-LA op te leiden die willen voldoen aan de kwaliteitseisen die gesteld zijn m.b.t. het door de stichting vereiste opleidingsniveau.

Inductieprogramma

In de eerste drie jaar na de opleiding volgen leraren bij Octant het 'inductieprogramma'. Zij volgen het zelfde trainingsprogramma waarbij in het schooljaar 2017-'18 ouderparticipatie centraal stond. Eerder was er aandacht voor klassenmanagement. Onderwerpen die na grondig veldonderzoek zijn vastgesteld. Het programma wordt zeer gewaardeerd. Zo wordt de intensieve begeleiding van starters na de opleidingsschool verder gecontinueerd.

Opbrengsten

De onderwijskwaliteit op de Octantscholen is op orde. Graag verwijzen we hier naar de schoolpagina's vanaf pagina 37.

Klachtenregeling

Octant hanteert het 'Model Klachtenregeling' zoals deze door Verus is opgesteld. Hierdoor is de stichting verplicht aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs PO in Utrecht.

In 2017 heeft de Klachtencommissie geen klachten behandeld. De klachten die ontvangen zijn, werden op stichtingsniveau afgehandeld. Dit waren er in totaal zes en zijn als volgt in te delen:

- samenstelling en grootte kleutergroepen (Fontein);
- ouders oneens met het gegeven pré-advies in groep 7 (Fontein);
- conflict tussen twee kinderen op het schoolplein (Fontein en Zonnestraal);
- inschakelen van schoolmaatschappelijk werk door schooldirecteur (Vlinderboom);
- zorgen ouder bij vervanging (interim-)schooldirecteur (Zonnestraal).

Factsheet Academie

Aanbod 2017

Prowise Digibord training (Train the trainer)
Basistraining Medezeggenschap
Klantgericht telefoneren
Kanjertaining - Licenties A, B & C
Professionele Pauze 2017
Word trainingen
Excel trainingen
Velon opleiding voor schoolleiders

Educatief partnerschap voor startende
leraren
Begeleidingsvaardigheden voor
praktijkbegeleiders



taal-specialisten

gedragsspecialisten

Platforms

schoolleiders

kwaliteitsondersteuners

specialisten
begaafdheid

onderwijskundig
ict'ers

specialisten
w&T

Het Kyocera Stadion in Den Haag was het decor voor de Professionele Pauze 2017. Met 'Samen bereik je meer' als thema stond de dag ook in het teken van de introductie van het nieuwe beeldmerk voor de Octantscholen.



Schoolgebouwen

Nieuwbouw

In de komende jaren staat nieuwbouw en renovatie gepland voor scholen in Pijnacker, waaronder Vlinderboom en Beatrix. Naast nieuwbouw is hier ook uitbreiding van het aantal lokalen voorzien. Verder wordt Schatkaart verplaatst naar waar nu de Josephschool (SKOP) staat. In samenwerking met deze laatste school zal een kindcentrum worden gevormd.

In Nootdorp wordt nieuwbouw en renovatie voorzien voor Kindcentrum Regenboog. Samen met de kinderopvangorganisatie Skippy-Pepijn (zij participeren in het kindcentrum) en de gemeente zijn de voorbereidingen reeds gestart.

Convenant spreading scholen

De schoolbesturen hebben in 2015 samen met de gemeente Pijnacker-Nootdorp en kinderopvangorganisaties een toekomstvisie op onderwijs en kinderopvang ontwikkeld dat als basis dient voor het convenant *Spreading scholen*. Hierin zijn afspraken gemaakt over de spreading van de basisscholen.

Scholenbeheer

Het beheer van de schoolgebouwen wordt decentraal uitgevoerd op basis van een meerjaren onderhoudsplan (MOP). De schooldirecteur is hiervoor verantwoordelijk. WPS Scholenbeheer ondersteunt Octant in het planmatig onderhoud van de schoolgebouwen. De plannen worden jaarlijks aangepast.

Kosten onderhoud

Het onderhoud aan de schoolgebouwen is grotendeels conform de opgestelde MOP's uitgevoerd. Voor wat betreft het preventief onderhoud (direct ten laste van de exploitatie) bedroeg

€ 87.754. De hoogte van het cyclisch onderhoud (ten laste van de voorziening onderhoud) was € 268.632. Verdeeld over:

Triangel	€ 48.634
KC Regenboog	€ 31.652
Schatkaart	€ 14.426
Beatrix	€ 33.439
Fontein	€ 21.899
Ackerweide	€ 21.899
Zonnestraal	€ 56.063

De bijzonderheden waren:

- renovatie toiletgroepen en schilderwerk (Triangel);
- Aanpassing E-installatie en vervanging wandarmaturen (KC Regenboog);
- Vervanging inbraaksysteem (Schatkaart);
- Aanbrengen chipsvloer, schilderwerk en vervanging verlichting (Beatrix);
- Vervanging verlichting en ontruimings- en brandmeldsysteem (Fontein);
- Schilderwerk, aanbrengen zonwering en aanpassing E-installatie (Ackerweide);
- Schilderwerk en aanbrengen inlooptapijt en doorgeef rolluik (Zonnestraal).

Ambitie één

Vijf strategische doelen

De snel veranderende (onderwijs-)wereld vraagt van ons een duidelijke koers. Een kompas dat meegroeit met ontwikkelingen als een dalend leerlingaantal, lerarentekort, individualisering, een sterke concurrentie, digitalisering, passend onderwijs, vergrijzing en het toenemende belang van wetenschap en technologie.

We laten ons leiden door vijf strategische uitgangspunten –met bijbehorende doelen– die we voortdurend toetsen en sturen. Ze staan beschreven in het ‘Ambitieplan’.



Ouderen vertellen over hun ervaringen in de 2e Wereld Oorlog. Project Ackerweide.

Merkactivatie

‘Octantscholen voeren de nieuwe missie en visie door en opereren met dezelfde kernwaarden. Er blijft ruimte voor de eigen identiteit van de scholen. Onze gezamenlijke identiteit stralen we uit met trots. Ook behouden we de huidige goede sfeer en bouwen dit verder uit. Met elkaar gaan we onze ambities realiseren.’

Wie we zijn en wat we doen komt tot uitdrukking in onze drie kernwaarden: ontdekkend leren, duurzaam samen en zelfbewustzijn. Met ‘Samen bereik je meer’ als mission statement werken we hard aan de realisering van onze strategische doelstellingen.

In 2016 zijn we gestart met merkactivatie waarmee we onze missie, visie en kernwaarden gezamenlijk willen uitdragen. Scholen hebben in 2017 dit ook laten zien door speciaal hiervoor georganiseerde ouderavonden. Verder kreeg merkactivatie een vervolg met een nieuw logo, nieuwe signing en nieuwe websites voor al onze scholen.

De veranderingen waren en zijn zeer ambitieus

te noemen. Toch is het de scholen gelukt hun eigen specifieke identiteit vast te houden binnen de context van het merk Octantschool.

De merkambassadeurs hebben hierbij een speciale rol vervuld. Zij signaleren en houden toezicht op de huisstijl. Intensiveren social media en brengen nieuwe ideeën aan vanuit hun aandachtsgebied. Deze aandachtsgebieden zijn: interne en externe marktgerichtheid en een merkgericht onderwijsprogramma. Ook helpen de merkambassadeurs mee bij de uitvoering van Octant campagnes en denken ‘over de eigen school heen’. Zij doen dat ook gezamenlijk in het platform Merkambassadeurs.

Verder heeft Octant in 2017 een specialist marketing en communicatie aangesteld, Mirjam de Vries. Zij begeleidt het platform Merkambassadeurs en is verantwoordelijk voor de merkactivatie als geheel. In 2018 start Octant met een eerste campagne om de betrokkenheid van ouders en medewerkers bij Octant te vergroten onder de titel #schoolfie2018. We verwachten hierdoor de naamsbekendheid van de Octantscholen verder te vergroten.

Ambitie twee

T-shirts

In het voorjaar van 2018 zullen aan alle leerlingen Octant t-shirts worden uitgereikt, voorzien van het eigen schoollogo. Hiermee willen we de herkenbaarheid van onze scholen vergroten.

De scholen koppelen hieraan een wedstrijd voor hun leerlingen in het kader van de Octantpijler Wetenschap en technologie.



Groeiende organisatie

'Octant blijft financieel gezond en groeit autonoom door partnerships. Octant realiseert een toenemend marktaandeel.'

Het financieel jaarverslag laat een beeld zien van een gezonde stichting die verantwoorde keuzes maakt. Zo is er geïnvesteerd in Schatkaart om enerzijds het leerlingenaantal te doen laten toenemen en anderzijds een 'proeftuin' te realiseren waar Octant kennis en ervaring opdoet als het gaat om gepersonaliseerd leren. De school gaat in augustus 2018 van start als de eerste Kunskapsskolan basisschool in de regio.

Met de investeringen in 'merkactivatie' zien we het aantal 4-jarigen over het geheel toenemen in termen van marktaandeel.

We verwachten in de komende jaren een verdere daling van het leerlingenaantal. Zo zet de daling van het aantal kinderen in Ypenburg, Nootdorp en Delfgauw door. Dit betekent ook dat het leerlingenaantal op deze scholen zal blijven dalen. De verwachte daling voor Regenboog (Nootdorp) is echter omgebogen in stabilisatie. Hier speelt waarschijnlijk toekomstige

nieuwbouw en renovatie een rol alsmede de realisering van het kindcentrum.

Tegenover deze daling staat groei van Vlinderboom, in de nieuwe wijk Keijzershof. De school zal in de komende jaren nog blijven groeien omdat de nieuwbouwwijk nog niet is uitontwikkeld. In 2019 wordt zelfs nog extra nieuwbouw voor de school voorzien. De voorbereidingen daartoe zijn inmiddels van start gegaan.

Verder zal het leerlingenaantal voor Beatrix in de komende jaren toenemen door beperkte woningbouw in het centrum en noorden van Pijnacker.

Mede door merkactivatie zien we echter al wel een stabilisatie van het leerlingenaantal dichterbij komen. Verder geloven we dat 'Samen bereik je meer' ook groei laat zien bij de Octant medewerkers. We denken hierdoor nog beter in staat te zijn het formele en informele leren te kunnen faciliteren omdat men van en met elkaar wil leren. De extra investeringen in de Octant Academie en platforms verdienen zich zo in termen van onderwijskwaliteit terug.

Ambitie drie



Talentum Haagland is een opleidingsschool waar jaarlijks 80 studenten tot leraar basisonderwijs worden opgeleid. De Octantscholen nemen zo'n 25 tot 30 studenten voor hun rekening. 7 Schoolopleiders en tientallen praktijkcoaches werken daarbij intensief samen.

Talentum Haagland is een samenwerkingsproject van Hogeschool Inholland, SCO Delft, PCPO Westland en Octant.

Hoewel deze samenwerking er al enige tijd is, kreeg de opleidingsschool pas in 2017 een eigen naam en bijbehorend logo.

Onderwijsinspectie

Het vier-jaarlijks onderzoek naar de kwaliteit van scholen is behoorlijk veranderd. Het schoolbestuur wordt aangesproken op de onderwijskwaliteit van de scholen. Het onderzoek van de Inspectie voor het onderwijs vindt dan ook bij alle Octantscholen tegelijk plaats.

In 2015 was Octant een van de eerste besturen die op deze wijze beoordeeld werd. Het eindoordeel was een maximale score op alle onderdelen, inclusief financiën.

Centraal onderdeel van het onderzoek was het 'eigenaarschap van leren' op onze scholen. Het positieve oordeel van de inspectie kon ondersteund worden door het rapportcijfer die de leraren zelf gaven wanneer het gaat om de persoonlijke ontwikkeling en de mogelijkheden daartoe en de gesprekkencyclus. Octant scoort op deze onderdelen boven het landelijk gemiddelde. Een nieuwe beoordeling wordt in 2019 verwacht.

Kwaliteitsbeleid

'Een duurzame onderwijsverbetering staat centraal. Hiervoor hanteren wij een eigen blauwe norm, een kwaliteitsstandaard hoger dan de inspectienorm. Deze standaard zorgt tegelijkertijd voor groei in kwaliteit van leerlingen, leraren en bestuur.'

Octant hanteert de zogenaamde blauwe norm. Een norm die zowel op stichtings- als schoolniveau gebruikt wordt. De blauwe norm is de Octant kwaliteitsnorm voor bijvoorbeeld de tussen- en eindopbrengsten, het ziekteverzuimpercentage bij leraren of het aantal leraren-lb.

De blauwe norm stellen we dus zelf, uiteraard beargumenteerd, vast. Bij die vaststelling vragen we onszelf af wat haalbaar is en of met de blauwe norm voldoende ambitie getoond wordt. De enige restrictie die we ons bij het bepalen van de blauwe norm opleggen is dat deze norm nooit onder wat landelijk van ons geëist wordt, mag komen te liggen.

Ambitie vier

Nieuw XperiO

Met innovatiesubsidie van de gemeente Den Haag is Octant in staat gesteld een tweede XperiO te openen op Zonnestraal. De scope van dit XperiO ligt vooral bij duurzaamheid terwijl het XperiO op Vlinderboom vooral inzet op digitalisering.

Wethouder Bruines (Onderwijs - Den Haag) verrichtte de opening van het XperiO op Zonnestraal samen met robot Eddy.



Wetenschap en technologie

'Vaardigheden voor de 21e eeuw. Denk aan digitale vaardigheden, onderzoekend leren en talentontwikkeling. Hiermee sluiten wij aan bij het bestuursakkoord 'Primair Onderwijs 2020'.

- Welke cruciale competenties moeten leerlingen in de 21e eeuw verwerven? Wat moeten leerlingen op school leren?
- Hoe kunnen we er voor zorgen dat onderwijs werkt? Hoe ervoor zorgen dat de energie die leerlingen, leraren en ouders investeren in onderwijs wordt omgezet in succesvolle leerervaringen?
- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat onderwijs werkt voor alle leerlingen en talent en energie niet verspild wordt?
- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat krachtig, eigentijds onderwijs werkbaar en haalbaar blijft voor leraren? Hoe kunnen zij het best ondersteund worden in het volbrengen van hun missie?
- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat onderwijs tot een betere wereld leidt?

Octant is op zoek naar antwoorden op deze cruciale vragen omdat de wereld veel te snel verandert en de schoolontwikkeling te traag volgt. Omdat ons onderwijs uitstekend is, maar nog niet voor alle kinderen even optimaal. Met de opleiding van leraar-LB specialisten op het gebied van wetenschap en technologie is de basis gelegd om de 21e eeuwse vaardigheden in de scholen op een hoger plan te brengen. Afgesproken is dat alle leraren en kinderen in 2019 digitaal vaardig zijn.

In dit kader is ook het project XperiO bedacht. Octant heeft twee van deze ontdeklabs, een bij Vlinderboom en een op Zonnestraal. Vooral het ontdekkend en ontwerpend leren staat centraal in de XperiO's. De bezoekende groepen en leraren krijgen tools aangereikt om deze verder in de eigen groepen in te zetten.

De Octant Academie heeft trainingen verzorgd in het kader van digitale vaardigheden voor leraren. Onderwerpen waren het optimaal gebruik kunnen maken van Word, Excel en de inzet van het digibord tijdens lessen.

Ambitie vijf



Kindcentrum Regenboog

Patrick Kort-Spoelman, directeur Kindcentrum Regenboog presenteert het kindcentrum in de plaatselijke media. Het schoollogo is hierop ook aangepast. De Skippy kangaroo maakt duidelijk dat het hier om een kindcentrum gaat.

Kindcentrum

'We worden gezien als partner in de vorming van kindcentra en is daarmee een belangrijke schakel in de keten met partners als kinderopvang, welzijns- en sportinstellingen. Slimme verbindingen maken, daar gaan we voor. Zo versterken we het innovatieve en inhoudelijke vermogen van Octant.'

In augustus 2017 is het eerste kindcentrum van Octant van start gegaan. De voorbereidingen daartoe liepen al enige tijd en resulteerden in een samenwerkingsovereenkomst met kinderopvangorganisatie Skippy-Pepijn. Sluitstuk wordt nieuwbouw en renovatie voor het kindcentrum. De realisatie hiervan wordt in 2020 verwacht.

Het blijft niet bij dit ene kindcentrum. Ackerweide zal begin 2019 volgen, ook in samenwerking met Skippy-Pepijn. Verder is er al een hechte samenwerking op Schatkaart waar ouders en leerlingen een educatief dagprogramma wordt aangeboden. Een doorgaande lijn met buitenschoolse activiteiten

na schooltijd. Ook zijn er peuteropvang-activiteiten gestart op Triangel en Ackerweide. De plannen voor kindcentra in Den Haag zijn deeltelijk opgestart. Zonnestraal is dan ook al ver gevorderd om door te groeien naar een Octant Kindcentrum. Fontein heeft ook kinderopvang in huis, maar werkt nog niet volgens de Octant basisprincipes.

Het Octant Kindcentrum zoals bij Regenboog wordt vorm- en inhoud gegeven op basis van drie principes: een visie, een team en een aansturing.

In Nederland zijn er tot nu toe nog maar zo'n 30 integrale kindcentra gevormd die op basis van deze principes werken. De vorming van kindcentra waar Octant mee bezig is, is dus vrij uniek te noemen.

De vorming van kindcentra in de gemeente Pijnacker-Nootdorp is realiseerbaar door extra investeringen in huisvesting door de gemeente en de samenwerking tussen schoolbesturen en kinderopvangorganisaties.

Financieel Jaarverslag

Begroting 2017

De begroting van 2017 liet een negatief resultaat zien van € 131.222. Uiteindelijk is het boekjaar 2017 afgesloten met een negatief resultaat van € 119.716, een verschil van € 11.506 met de begroting. Het positief resultaat over het boekjaar 2016 bedroeg € 196.300.

Bij het onderdeel 'Afwijkende rubricering' is een vergelijking gemaakt en zijn de belangrijkste verschillen gespecificeerd.

Financiële positie op balansdatum 31 december 2017

De balans is een momentopname van de vermogensstructuur van een organisatie. Het volgende overzicht laat de financiële situatie op 31 december 2017 zien in vergelijking tot de situatie van het jaar daarvoor.

Activa	31-12-2017	31-12-2016	Passiva	31-12-2017	31-12-2016
Immateriële vaste activa		0	Eigen vermogen	4.938.465	5.058.181
Materiële vaste activa	1.837.993	1.884.721	Voorzieningen	1.290.476	1.233.288
Financiële vaste activa	733.458	615.068	Langlopende schulden	0	0
Voorraden	0	0	Kortlopende schulden	1.942.537	2.135.299
Vorderingen	1.242.180	1.308.107			
Effecten	0	0			
Liquide middelen	4.357.847	4.618.872			
Totaal activa	8.171.478	8.426.768	Totaal passiva	8.171.478	8.426.768

Toelichting

Activa - De materiële vaste activa zijn in 2017 gedaald ten opzichte van 2016 met € 46.728. Oorzaken zijn investeringen voor een totaalbedrag van € 436.373 en reguliere afschrijvingen ter waarde van € 483.101.

De financiële activa is in 2017 ten opzichte van 2016 gestegen met € 118.390. Dit komt door het aankopen van effecten (€ 285.589) en de verkoop van effecten (€ 185.711). In 2017 is het risicoprofiel gewijzigd van zeer defensief naar defensief.

De vorderingen zijn in 2017 ten opzichte van 2016 gedaald met € 65.926. Dit komt met name doordat het debiteurensaldo € 119.254 lager is in 2017 ten opzichte van 2016.

Financieel Jaarverslag

Toelichting (vervolg)

Passiva - Het eigen vermogen is in 2017 gedaald met € 119.716. De verdeling van het resultaat 2017 en het resultaat van 2016 naar de reserves in het eigen vermogen is als volgt:

Activa	Realisatie 2017	Begroting 2016
Resultaatverdeling		
Algemene reserve	167.561	245.306
Bestemmingsreserve Herfstakkoord	-289.583	0
Bestemmingsreserve Schoolfonds	-16.206	-56.798
Bestemmingsreserve Privaat	18.512	7.792
Totaal	-119.716	196.300

Voorzieningen

In 2013 is € 595.583 ten gunste gebracht aan de bestemmingsreserve Herfstakkoord. In 2014 is hiervoor door Octant een plan opgesteld waar scholen een beroep op kunnen doen. Te denken valt aan bijvoorbeeld het opvangen van personele fricties. In 2017 is deze bestemmingsreserve geheel besteed aan de strategische doelstellingen zoals verwoord in het Ambitieplan.

Octant is niet aangesloten bij het Vervangingsfonds maar is eigen risicodrager en maakt deel uit van het 'ERD Oostland'. Omdat Octant nu zelf de eerste twee jaar de vervangingskosten betaalt bij ziekteverzuim en andere verloven is sinds 2016 een voorziening gevormd voor mogelijke risico's. Deze voorziening is in 2017 ten opzichte van 2016 gedaald met € 33.898. In 2017 is de gehele voorziening van € 33.898 vrijgevallen.

De onderhoudsvoorziening is gestegen met € 126.679 in 2017 t.o.v. 2016. Dit komt onder andere door een lagere onttrekking in 2017 van € 185.055 dan was begroot. In 2018 zal nog een deel van deze onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd die gepland stonden voor 2017.

Kort lopende schulden

De kortlopende schulden zijn in 2017 gedaald met € 192.762. Dit komt met name doordat het vooruit ontvangen bedrag van de subsidie Wetenschap & Technologie Zuid-Holland lager is in 2017 ten opzichte van 2016. Verder was er in 2016 ook een bedrag opgenomen voor de huurvergoeding van het Hennegras (3e locatie Zonnestraal). Deze bedragen zijn inmiddels in 2017 afgewikkeld

Financieel Jaarverslag

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Vershil	Realisatie 2016	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen OC&W	13.244.321	12.683.728	560.593	12.862.828	381.493
Overige overheidsbijdragen	214.655	155.350	59.305	160.525	54.130
Overige baten	649.245	235.200	414.045	556.980	92.265
Totaal baten	14.108.221	13.074.278	1.033.943	13.580.333	527.888
Lasten					
Personele lasten	10.993.378	10.486.300	507.078	10.477.601	515.777
Afschrijvingen	483.101	404.400	78.701	430.189	52.912
Huisvestingslasten	1.098.702	1.068.200	30.502	1.174.727	-76.025
Overige instellingslasten	1.680.549	1.294.400	386.149	1.345.217	335.332
Totaal lasten	14.255.730	13.253.300	1.002.430	13.427.734	827.996
Saldo baten en lasten	-147.509	-179.022	31.513	152.599	-300.108
Financiële baten en lasten	27.793	47.800	-20.007	43.701	-15.908
Netto resultaat	-119.716	-131.222	11.506	196.300	-316.016

Analyse realisatie 2017 versus 2016 en de begroting 2017

Het resultaat (gestegen met € 11.506 t.o.v. de begroting 2017) is positief beïnvloed door een hogere Rijksbijdrage OCW vanwege extra gelden t.b.v. de nieuwe cao-afspraken, voor extra groei van het aantal leerlingen en hogere inkomsten vanuit de prestatiebox. Andere hogere ontvangsten zijn:

- 1e opvang vreemdelingen en bijzondere bekostiging asielzoekers;
- Ondersteuningsgeldten ontvangen van de samenwerkingsverbanden in het kader van passend onderwijs. Dit betreft voornamelijk arrangementen waarvan de uitgaven terug te vinden zijn onder 'overige instellingslasten';
- Gemeentelijke bijdragen door met name een eenmalige bijdrage voor de internationale schakelklas (gemeente Pijnacker-Nootdorp) en een innovatiesubsidie (gemeente Den Haag) voor de ontwikkeling van een tweede XperiO;
- Hogere verhuuropbrengsten, opname van derdengelden in de exploitatie en ontvangen gelden voor de opleidingsschool. De uitgaven van de derdengelden zijn terug te vinden onder 'overige kosten'.

Tabel - Vergelijking van de staat van baten en lasten op basis van de gerealiseerde en begrote baten en lasten voor 2017 en gerealiseerde baten en lasten voor 2016.

Financieel Jaarverslag

Inhuur derden/uitzendkrachten

In 2017 bedragen de kosten voor inhuur derden en uitzendkrachten € 371.969. Dit is een overschrijding van € 302.469 ten opzichte van de begroting 2017.

Deze overschrijding wordt met name veroorzaakt doordat het steeds lastiger wordt om voor goede vervanging van leraren te zorgen. Pool West kan door het lerarentekort onvoldoende in de behoefte voorzien. Ook uitzendbureaus kunnen niet altijd meer mensen leveren, mede daarom zijn de uurtarieven voor uitzendkrachten sterk gestegen.

In het totaal bedrag van de uitzendkrachten is onder andere de inhuur opgenomen van een kwaliteitsondersteuner bij de Vlinderboom (januari tot en met juli), een kwaliteitsondersteuner bij Ackerweide (vanaf begin september) en een interim-directeur bij Zonnestraal (augustus t/m december).

Ook is er sprake van lagere kosten m.b.t. personele uitgaven als het gaat om vrijval voorziening langdurig zieken, energie en reproductie.

Het resultaat is negatief beïnvloed door hogere:

- lonen en salarissen als gevolg van extra loonkosten voor internationale schakelklas en de start van een extra groep (Vlinderboom), lagere toegestane personele bezuinigingen (Triangel en Fontein).
- kosten inhuur derden door tijdelijke inzet van uitzendkrachten en interim-directeur;
- afschrijvingskosten, met name ICT;
- huisvestingslasten, met name voor energie en onderhoud (VvE Het Nest) en schoonmaak;
- overige instellingslasten, m.n. veroorzaakt door de opname van derdengelden in de exploitatie. De ontvangsten hiervan zijn terug te vinden onder de overige baten. En verder door hogere kosten voor PR en arrangementen. Hier tegenover staan hogere inkomsten vanuit het samenwerkingsverband;
- uitgaven voor leermiddelen en ICT.

De vrijval van het saldo ERD Oostland (eigen risicodragerschap) viel lager uit en dit geldt ook voor het saldo financiële baten en lasten.

Passend onderwijs

De samenwerkingsverbanden hebben in 2017 voor de basisbekostiging € 21.413 minder uitgekeerd dan begroot. Dit komt omdat de verhoging van de basisbekostiging door het samenwerkingsverband PPO Delfland voor heel 2017 was begroot terwijl dit pas vanaf het schooljaar 2017-2018 van kracht is. Wel wordt er € 71.663 méér ontvangen vanuit de samenwerkingsverbanden voor arrangementen. Dit komt met name door meer aanvragen voor arrangementen en extra middelen vanuit het samenwerkingsverband PPO Delfland voor lichte ondersteuning.

Talentum Haagland

Als onderdeel van opleidingsschool Talentum Haagland deelt Octant in de Rijkssubsidie die daartoe wordt ontvangen. In 2017 ging dit om een bedrag van € 65.739. In de begroting was €50.000 opgenomen.

Financieel Jaarverslag

Internationale schakelklas

Sinds 2016 bezoeken vluchtelingenkinderen de daartoe geopende internationale schakelklas in de Regenboog. Het aantal deelnemers bleef groeien en begin 2017 zat de schakelklas vol. Eind mei 2017 was er echter een plaatsingsprobleem en kwam het verzoek van de gemeente Pijnacker-Nootdorp om deze kinderen toch op te nemen. Het aannemen van twee extra onderwijsassistenten was noodzakelijk om deze belasting op te kunnen vangen. Hierdoor is in 2017 een exploitatietekort ontstaan van € 22.179. Van de gemeente Pijnacker-Nootdorp is een eenmalige bijdrage ontvangen van € 20.000 om bij te dragen in het exploitatietekort. Het resterende tekort van € 2.179 wordt gedragen door Octant zelf.

De subsidie 'Bijzonder bekostiging asielzoekers' zijn € 104.798 hoger dan begroot. Uiteindelijk is over 2017 een bedrag van € 108.598 ontvangen.

VvE Het Nest.

Vlinderboom maakt onderdeel uit van MFA Het Nest. Tot op heden is het eigendom van het schoolgebouw door de gemeente Pijnacker-Nootdorp nog niet overgedragen. In 2017 is er een voorschotbedrag in rekening gebracht door de nog op te richten VvE voor energiekosten en onderhoudskosten voor het jaar 2017 van € 37.195. Dit bedrag is € 22.395 hoger dan begroot. Het is de verwachting dat het gebouw in de loop van 2018 zal worden overgedragen.

ERD Oostland

In de begroting 2017 is per school een bedrag opgenomen aan werkgeverslasten om te kunnen vervangen. De vervangingspremie in 2017 t.b.v. het ERD bedraagt 7%. Hiervan is 3% per school opgenomen aan werkgeverslasten voor het kortlopende verzuim. Verder is 4% van de premie op stichtingsniveau opgenomen voor aanvullend beleid m.b.t. het langdurig verzuim, vanaf de derde week.

Middels een goed verzuimbeleid kunnen scholen zelf het verzuimpercentage terugbrengen en

worden zo in staat gesteld te besparen op deze post in de begroting. De bedragen die bespaard worden kunnen door de scholen zelf worden ingezet.

Het Octant verzuimcijfer is laag en in 2017 levert dit voor het kortdurende verzuim een voordeel op in de exploitatie van € 70.140. Het langdurig verzuim in 2017 levert zelfs een voordeel op van € 219.495, dit bedrag wordt aangehouden als buffer bij het ERD.

Gezien de positieve resultaten in de voorgaande periodes heeft het ERD Oostland besloten om de opgebouwde buffer van 2017 (net als in de voorgaande jaren) vrij te laten vallen. Dit levert Octant een positief effect op van € 289.634 in de exploitatie. In de begroting van 2018 was rekening gehouden met een positief effect van € 350.000. De lagere opbrengsten (€ 60.366) worden grotendeels veroorzaakt door een iets toegenomen kortdurend ziekteverzuim dan we in voorgaande jaren waren gewend.

Financieel Jaarverslag

Ontvangsten en uitgaven derdengelden

Hierbij gaat het om vrijwillige ouderbijdragen voor o.a. schoolreisjes, kamp en tussenschoolse opvang. Deze ontvangsten en uitgaven worden niet meegenomen in de begroting van Octant, maar worden apart begroot onder verantwoording van de medezeggenschapsraad (o-MR). De gelden worden wel verwerkt in de administratie en jaarrekening van Octant, omdat de stichting uiteindelijk verantwoording over deze gelden moet afleggen. Hierdoor ontstaat een afwijking ten opzicht van de begroting in de overige baten en overige kosten.

Prestatiebox

De gelden prestatiebox worden ingezet t.b.v. nascholing en training ('professionele scholen' en 'duurzame onderwijsverbetering'). Hierbij moet o.a. gedacht worden aan de inzet van actieteams op school- en stichtingsniveau en platforms waar leraar-specialisten van en met elkaar leren. Voor 2017 is hiervoor een bedrag ontvangen van € 409.895.

Investerings- en financieerbeleid

In het verslagjaar is er voor € 436.373 geïnvesteerd in inventaris, apparatuur en leermiddelen. De investeringen in inventaris en apparatuur zijn € 14.772 lager dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere investering in leerlingensetjes. Deze zullen in 2018 wel worden uitgevoerd bij Beatrix en Triangel. Wel zijn er meer investeringen in ICT gedaan, € 81.066 hoger dan begroot. Dit betreft vooral de aanschaf van PC's en digiborden conform het investeringsplan, de aanleg van Wifi, inrichting van het tweede Xperio Ontdeklab (Zonnestraal) en de vervanging van servers.

In het investeringsplan is opgenomen dat vanaf 2017 er per 4,6 leerlingen een device beschikbaar moet zijn, daar wordt nu aan voldaan.

Toekomst

De stichtingsbegroting 2018 laat een negatief resultaat uit de gewone instellingsuitoefening zien van € 6.706. De bovenschoolse uitgaven waren voor het eerst in de begroting 2017 ondergebracht in vijf aparte programma's die op hun beurt weer zijn samengesteld aan de hand van de vijf strategische ambities zoals deze zijn

verwoord in het Ambitieplan. Deze werkwijze is ook in de begroting 2018 weer doorgevoerd. De vijf programma's zijn in de begroting 2018 ondergebracht in een aparte kostenplaats 'Strategische doelen'.

Gezien de huidige financiële positie en benodigde financiële buffer conform de opgestelde risicoanalyse, wordt de nihil-begroting over 2018 door Octant gezien als een verantwoorde keuze.

Investerings

In de begroting 2018 is aan investeringen een bedrag opgenomen van € 106.500 aan inventaris en apparatuur, € 137.500 (ICT) en € 139.600 (leermiddelen). In het investeringsbedrag voor inventaris en apparatuur is een bedrag van €68.000 opgenomen voor nieuw meubilair (Triangel - Beatrix) die gefaseerd worden aangeschaft. In 2019 zal hiervoor € 68.000 worden uitgegeven en in 2020 € 24.000.

Verrder is het stafbureau begin 2018 in verband met ruimtegebrek verhuisd. Voor de verbouwing is een bedrag opgenomen van € 30.000 en voor de inrichting (meubilair, apparatuur, etc) een bedrag van € 12.500.

Financieel Jaarverslag

Treasuryverslag

Octant hanteert het uniforme treasurystatuut van Verus. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders onderwijsinstellingen hun financierings- en beleggingsbeleid dienen in te richten. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed. Het huidige treasurystatuut is in 2016 aangepast aan de nieuwe regeling 'Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016' uitgebracht door het ministerie OCW. De effecten worden alleen belegd uit het private vermogen van Octant. In 2017 is in

samenwerking met de Rabobank een portefeuilleanalyse uitgevoerd om deze aan te passen op de huidige financiële markten. Er wordt belegd met een defensief risicomodel. Wel was in het treasurystatuut opgenomen dat het percentage aandelen maximaal 25% van de portefeuille mag zijn.

Tijdens deze evaluatie bleek dat door de huidige marktontwikkelingen het neerwaartse risico (het risico als gevolg van een verlies van dalende koersen) te hoog werd en het verwachte rendement ook niet werd behaald.

Om deze risico's te beperken en om een beter rendement te behalen, is in het Treasurystatuut de beperking van het percentage aandelen van maximaal 25% geschrapt. Het percentage aandelen in een defensief risicoprofiel mag nu maximaal 40% bedragen.

Tot voor kort werd er belegd middels Rabo Select Beleggen. Bij deze manier van beleggen worden aan- en verkooporders altijd vooraf met de Raad van beheer besproken en goedgekeurd voordat ze worden uitgevoerd.

Eind 2017 wordt er belegd middels Rabo beheerd Beleggen. Het beheer van de beleggingsportefeuille is nu in handen gegeven van de Rabobank en deze geeft achteraf terugkoppeling van de ontwikkelingen binnen de portefeuille. Zij mogen alleen handelen binnen het risicoprofiel en het Treasurystatuut. Er kan nu sneller worden ingespeeld op de ontwikkelingen in de markt omdat direct gehandeld kan worden.

In 2017 hebben er geen beleggingen plaatsgevonden in risicodragend kapitaal en er is geen gebruik gemaakt van derivaten. De beschikbare vrije middelen werden overgemaakt naar een spaarrekening en waar mogelijk voor een jaar vastgezet in hoger renderende deposito's.

Er hebben zich in het verslagjaar geen liquiditeitsproblemen voorgedaan.

Voor de samenstelling van de beleggingsportefeuille (per 31 december 2017) wordt naar de toelichting op de balans onder de financiële vaste activa verwezen.

Risicobeheersing

Brand - Vandalisme - Stormschade

Om schade door brand, vandalisme, storm e.d. te voorkomen zijn er voorzorgsmaatregelen genomen zoals frequent onderhoud aan installaties, ontruimingsoefeningen, computers dagelijks uit, snelle verwijdering van graffiti en herstel van schade. De met overheids gelden aangeschafte waren zijn verzekerd bij de gemeente.

Investerings

Op basis van de investeringsbehoefte/-noodzaak kan gepland worden. Hiervoor moet een investeringsbegroting en een liquiditeitsbegroting worden opgesteld. Verder wordt er zoveel mogelijk gebruik gemaakt van gezamenlijke inkoop om voordeel te behalen.

Continuïteitsparagraaf

Dit onderdeel is gewijd aan de continuïteitsparagraaf en bestaat uit een meerjarenoverzicht over het verslagjaar 2017 en een prognose die geldend is voor de komende 3 jaar.

Verder beschrijven wij de wijze van inrichting en functioneren in de praktijk van het interne risicobeheersings- en controlesysteem en wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste risico's en onzekerheden en welke maatregelen hiervoor zijn genomen.

Risicomanagement

Ten einde de risico's te beperken hanteert de school een planning en controlcyclus waarbij de schooldirectie de ontwikkeling van de financiële prestaties monitort en hier ook periodiek verantwoording aan het bestuur over aflegt. De basis voor de verantwoording wordt naast de realisatie gevormd door de begroting die voorafgaand aan elk jaar door de directie wordt opgesteld en ter fiattering aan het bestuur wordt voorgelegd.

Octant dient een zodanig vermogen (kapitaal) aan te houden dat de onderwijsactiviteiten

kunnen worden gecontinueerd, investeringen kunnen worden verricht, aan betalingsverplichtingen kunnen worden voldaan en risico's worden opgevangen.

Octant maakt hierbij gebruik van de kapitalisatiefactor. De kapitalisatiefactor bestaat uit de transactiefunctie, de financieringsfunctie en de bufferfunctie.

De bufferfunctie is het vermogen dat aanwezig dient te zijn voor het opvangen van de risico's en onvoorziene calamiteiten.

Om de risico's te bepalen heeft Octant een risicoanalyse opgesteld. Ieder jaar opnieuw wordt deze risicoanalyse geactualiseerd. In deze risicoanalyse zijn de risico's geïnventariseerd per beleidsterrein en wordt er aangegeven of deze gevolgen merkbaar zijn op korte of de langere termijn. Verder wordt gekeken hoe deze financiële risico's kunnen worden beheerst door deze te reduceren, af te wentelen, te delen of te accepteren. Uiteindelijk wordt de kans en impact per risico bepaald en wordt hieraan een risicobedrag gegeven.

Het totale risicobedrag uit deze analyse vormt de bufferfunctie die Octant aan wil houden.

Risicobeheersing

Activa	Realisatie 2017	Begroting 2018
Baten		
Rijksbijdrage OC&W	13.244.321	12.885.355
Overige overheidsbijdragen	214.655	117.784
Overige baten	649.245	308.635
Totaal baten	14.108.221	13.311.774
Lasten		
Personele lasten	10.993.378	10.450.000
Afschrijvingen	483.101	431.000
Huisvestingslasten	1.098.702	1.113.301
Overige instellingslasten	1.680.549	1.333.280
Totaal lasten	14.225.730	13.327.581
Saldo baten en lasten	-147.509	-15.807
Financiële baten en lasten	27.793	9.100
Netto-resultaat	-119.716	-6.706

Opheffingsnorm

Wanneer scholen onder de opheffingsnorm komen dan moet jaarlijks om ontheffing gevraagd worden bij het ministerie. De school komt voor sluiting in aanmerking, drie jaar na een telling onder de opheffingsnorm en indien het totaal aantal leerlingen van het bestuur (formule) maakt dat de instelling niet in stand kan worden gehouden. Om dit te voorkomen worden de prognosecijfers bekeken en wordt aandacht besteed aan marketing/PR, kwaliteitsverbetering en klantvriendelijkheid bij de scholen.

Ziekteverzuim

Door het voeren van een goed verzuimbeleid wordt geprobeerd de kosten van ziekteverzuim tegen te gaan. Investeren in een professionele werkomgeving, transparantie en communicatie zijn hier belangrijk. Octant is 'eigen risicodragers'. Schoolbesturen die kiezen voor ERD betalen de eerste twee jaar zelf de vervangingskosten bij ziekteverzuim en andere verlopen. Middels een goed verzuimbeleid kunnen scholen zelf het verzuimpercentage terugbrengen en kunnen dus besparen op deze post.

Leeftijdsgroep 56+

Een toename van de gemiddelde leeftijd in de formatie zal niet leiden tot hogere kosten in de formatieve sfeer, maar een toename in deze leeftijdsgroep zal wel leiden tot extra kosten voor de regeling duurzame inzetbaarheid. Maatregelen zijn het intern opleiden en aannemen van startende leerkrachten en door mobiliteit meer evenwicht te brengen in de leeftijdsopbouw. Voor de kosten van de regeling duurzame inzetbaarheid wordt indien noodzakelijk een voorziening getroffen.

Leeftijdsgroep 20-40 jaar

Een toename van het aantal werknemers in deze leeftijdsgroep zal leiden tot hogere kosten voor ouderschapsverlof en door meer deeltijd-medewerkers. Door mobiliteit kan meer evenwicht gebracht moeten worden in de leeftijdsopbouw.

Risicobeheersing

Daling leerlingenaantal

Een dalend aantal leerlingen is de trend. Deze ontwikkeling heeft tot gevolg dat de inkomsten van het Rijk de komende jaren zullen gaan dalen. Als maatregel hierop zijn bij de formatiebesprekingen opdrachten meegegeven om besparingen door te voeren op het aantal fte's in het komende schooljaar. Verder wordt er veel aandacht besteed aan bijvoorbeeld marketing/PR en kwaliteitsverbetering en zullen de prognosecijfers in de gaten gehouden moeten worden.

Verhuur/medegebruik

Inkomsten van verhuur zijn van tijdelijke aard. Het gevaar bestaat om deze inkomsten structureel in te zetten. Aan de hand van het eraan ten grondslag liggende contract kunnen de inkomsten tijdelijk of voor een periode worden ingezet. Bij het wegvallen van deze inkomsten is er bij niet structurele inzet geen risico.

Passend onderwijs (personeel)

Met de invoering van passend onderwijs bepalen de samenwerkingsverbanden zelf hoe het geld zo doeltreffend mogelijk kan worden ingezet bij de scholen. Het is dus niet altijd zeker welke financiële middelen nog zullen worden ontvangen. Aan de hand van het eraan ten grondslag liggende contract kunnen de inkomsten tijdelijk of voor een periode worden ingezet. Bij het wegvallen van deze inkomsten is er bij niet structurele inzet geen risico.

Doordecentralisatie onderhoud

Als gevolg van doordecentralisatie van onderhoud door gemeenten is het bestuur verantwoordelijk voor het gehele onderhoud van de scholen. De bekostiging gebeurt per normatieve m2 op basis van het normatief aantal groepen. Om deze kosten op lange termijn beheersbaar te houden is er een goed onderbouwd meerjarenonderhoudsplan opgesteld en is hiervoor een toereikende onderhoudsvoorziening voor gevormd. Er zal goed gekeken moeten worden naar de achteruitgang van dagelijks gebruik van huisvestingsfaciliteiten. Verder zal de bekostiging dalen bij een dalend aantal leerlingen maar zal het onderhoud grotendeels blijven.

Nieuwbouw en renovatie

Realisering van zowel nieuwbouw als renovatie brengen extra kosten met zich mee. Octant probeert zoveel mogelijk deze kosten in te schatten door op de hoogte te blijven van huisvestingsplannen en hierover in overleg te blijven met de gemeente.

Politiek

De politiek is beperkt consistent te noemen en juist op de momenten dat er geen consistentie is, kunnen er financiële risico's ontstaan. Daarom zullen de politieke ontwikkelingen goed gevolgd moeten worden. Verder moeten afspraken goed vastgelegd worden en gelden worden pas ingezet na ontvangst van de beschikking. Indien nodig moeten er ook personele besparingen (op natuurlijke wijze) en managementaanpassingen doorgevoerd worden.

Risicobeheersing

Schooldirectie Fontein presenteert het nieuwe schoollogo (Juni, 2017).



Conclusie

Voor deze risico's is een risicobedrag bepaald. Al deze risicobedragen te samen vormen het totale risicoprofiel. Het totale risicoprofiel bedraagt € 1.462.500.

Rapportage toezichthoudend orgaan

De Continuïteitsparagraaf is gekoppeld aan de meerjarenbegroting en is jaarlijks onderwerp van gesprek in het toezichthoudende gedeelte van de Raad van beheer. De raad wordt vier keer per jaar op basis van kwartaaloverzichten geïnformeerd over de stand van zaken.

Gezien de huidige financiële positie en de benodigde financiële buffer conform de opgestelde risico-analyse wordt de nihil-begroting over 2018 als vervolg op de jaarrekening 2017 door de Raad van beheer gezien als een verantwoorde keuze.

Inhuur derden/uitzendkrachten

Door het lerarentekort wordt het steeds moeilijker om voor geschikte vervanging te zorgen. Uitzendbureaus kunnen ook niet altijd meer mensen leveren, waardoor de uurtarieven sterk zijn gestegen. Octant probeert zoveel mogelijk mensen intern op te leiden binnen de opleidingsschool. Verder vinden de vervangingen zoveel mogelijk plaats in samenwerking met Pool West en d.m.v. de eigen bestuurs(vervangings)pool.

Outplacement personeel

Door scholing, (functionerings)gesprekken en het competentieprofiel wordt de ontwikkeling van personeel gestimuleerd en gevolgd. Bij onvoldoende of geen vooruitgang wordt na corrigerende gesprekken en uitblijven van voortgang, dossier aangelegd met als doel vertrek uit de organisatie. Mogelijke consequenties van het gedwongen vertrek zullen worden gedekt uit het calamiteitenfonds.

Kengetallen

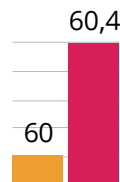
Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw.

De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de instelling op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

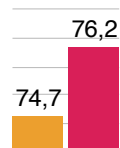
Definitie 1

Eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen.



Definitie 2

Eigen vermogen en voorzieningengedeeld door het totale vermogen.



Solvabiliteit

Definitie 2 van de solvabiliteit geeft aan dat 76,2% van het totale vermogen uit eigen vermogen ofwel reserves en voorzieningen bestaat, hetgeen inhoudt dat slechts 23,8% van het totale vermogen gefinancierd wordt met vreemd vermogen. De conclusie is dat de vermogenspositie van Octant goed te noemen is en prima in staat is aan haar verplichtingen te voldoen.

Liquiditeit

De liquiditeitsratio geeft aan dat 2,9 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit kortlopende verplichtingen aan kredietinstellingen, crediteuren, nog te betalen posten en de overlopende passiva.

Octant heeft op 31 december 2017 de beschikking over € 4.357.847 aan liquide middelen en heeft daarnaast € 1.242.180 openstaan aan nog te ontvangen bedragen. Er is € 0 besteed aan voorraden. Deze bedragen zijn binnen één jaar opeisbaar, waardoor kan worden voldaan aan de openstaande schulden die binnen één jaar voldaan moeten zijn, te weten € 1.942.537.

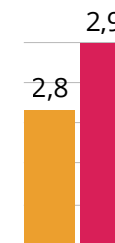
De liquiditeitspositie van Octant is goed te noemen.

Liquiditeit

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de instelling op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

In deze berekening is geen rekening gehouden met de in de voorzieningen opgenomen verplichtingen.

■ Kengetal 2016 in %
■ Kengetal 2017 in %



Definitie

De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen, vorderingen en voorraden) en de kortlopende schulden.

Kengetallen

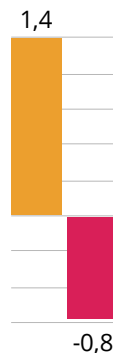
Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat in relatie tot de totale baten.

Definitie

Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

■ Kengetal 2016
■ Kengetal 2017



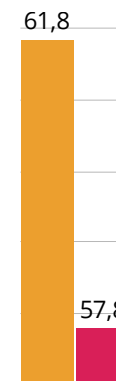
De rentabiliteit geeft aan hoeveel procent van de totale opbrengsten omgezet wordt in het uiteindelijke resultaat. Octant heeft van de totale opbrengsten, te weten € 14.162.387, een negatief resultaat behaald van € 119.716. Dit houdt in dat -0,8% van de baten wordt omgezet in het uiteindelijke resultaat, ofwel elke euro wordt geheel besteed en € 0,01 tekort wordt ingeteerd op het eigen vermogen.

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor is voldoende. Daarmee vervult Octant haar taken op een efficiënte wijze.

Definitie

De activazijde van de balans minus de materiële vaste activa betreffende gebouwen en terreinen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).



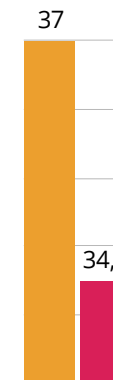
De kapitalisatiefactor geeft een indicatie hoe rijk een schoolbestuur is om te signaleren of onderwijsinstellingen misschien een deel van hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van de taken.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan het vermogen om niet-voorziene tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's

Definitie

Het eigen vermogen minus de materiële vaste activa, uitgedrukt in een percentage van de rijksbijdrage OCW.



Bij toepassing en verankering van het risicomanagement en het goed functioneren van de planning en controlcyclus blijven alle restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandsvermogen hebben of opbouwen.

Ackerweide

Algemene gegevens

Brinnummer 27CK
 Directie Dhr. Robin van Eekert
 Mw. Miranda van der Toorn

Adres Gantellaan 7
 2642 JK Pijnacker

Website www.octant-ackerweide.nl

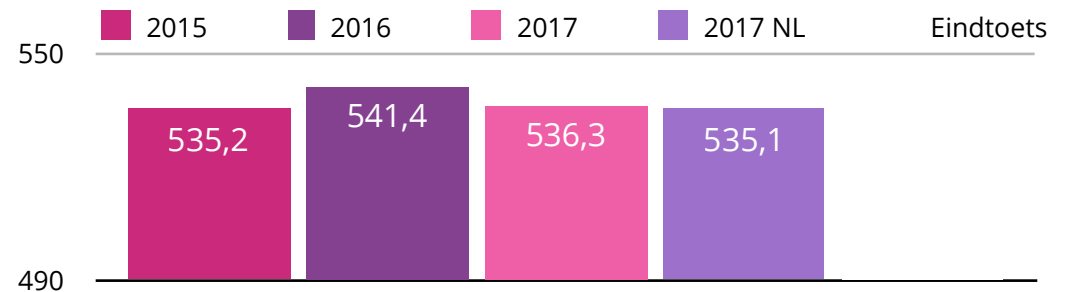
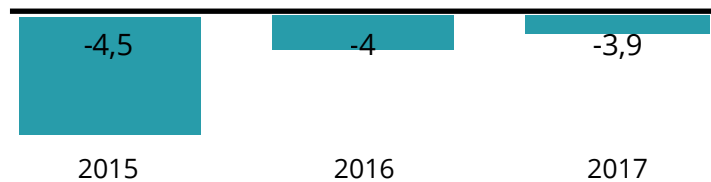
Tevredenheidsspeilingen

Peiling	Ackerweide	Octant	Landelijk
Leerlingen (sfeer)	8.5	8.6	8.1
Ouders	7.4	7.7	7.6
Personeelsleden	8.8	8.4	8.3

Staafdiagram: Leerlingaantal per 1 oktober.
 Kolomdiagram: Stijging of daling in % per 1 oktober.

Beoordeling
 Arrangement
 BASIS

Aantal groepen
 14
 Groepsgrootte
 26,4



Beatrix

Algemene gegevens

Brinnummer 12XN
Directie Dhr. Erwin de Jonge
Mw. Aafke Sizoo

Adres Julianalaan 2
2641HC Pijnacker
Website www.octant-beatrix.nl

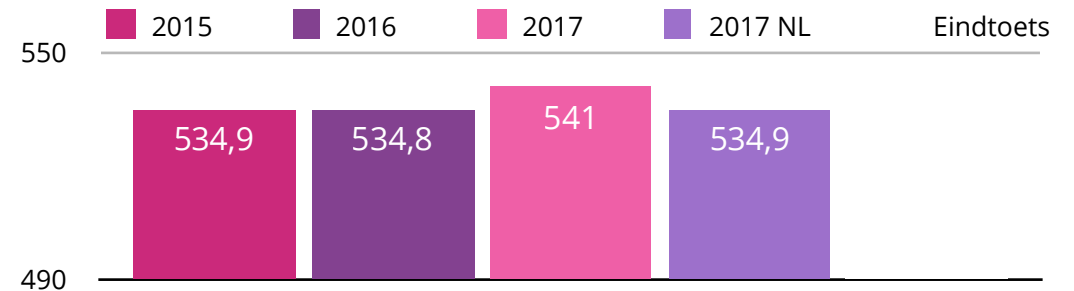
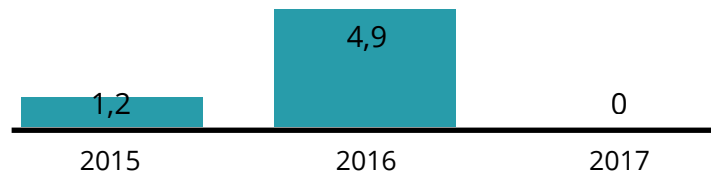
Tevredenheidsspeilingen

Peiling	Beatrix	Octant	Landelijk
Leerlingen (sfeer)	8.4	8.6	8.1
Ouders	8.0	7.7	7.6
Personeelsleden	8.0	8.4	8.3

Staafdiagram: Leerlingaantal per 1 oktober.
Kolomdiagram: Stijging of daling in % per 1 oktober.

Beoordeling
Arrangement
BASIS

Aantal groepen
11
Groepsgrootte
23,2



Fontein

Algemene gegevens

Brinnummer 27CF
 Directie Mw. Sonja Smit
 Adres Steenuillaan 2
 2496PN Den Haag
 Website www.octant-fontein.nl

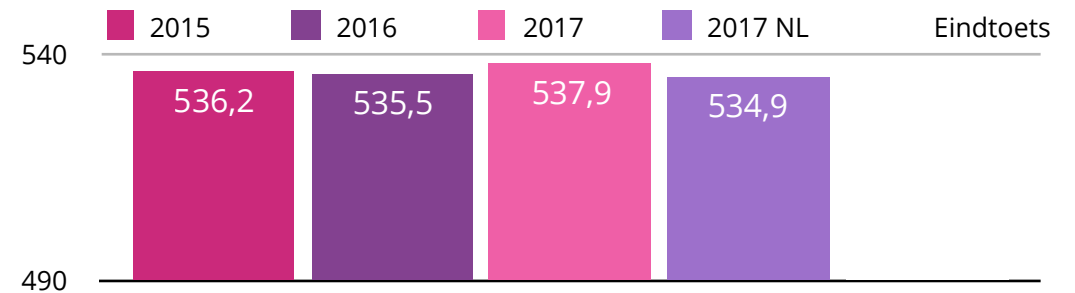
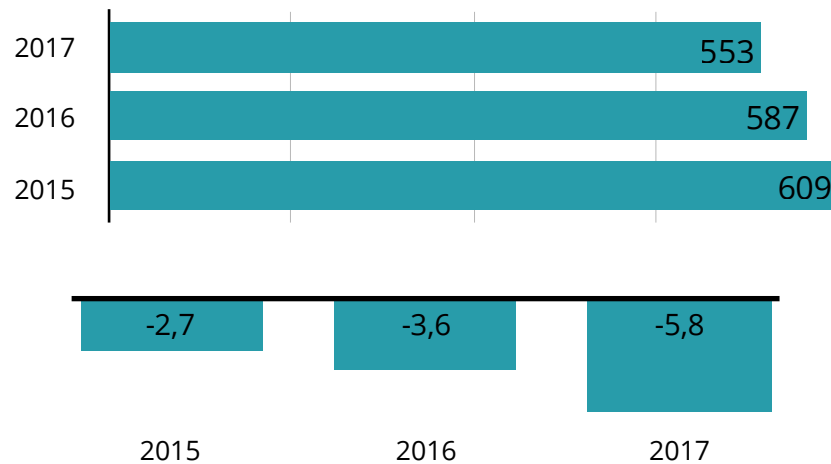
Tevredenheidspeilingen

Peiling	Fontein	Octant	Landelijk
Leerlingen (sfeer)	8.8	8.6	8.1
Ouders	7.8	7.7	7.6
Personeelsleden	8.8	8.4	8.3

Staafdiagram: Leerlingaantal per 1 oktober.
 Kolomdiagram: Stijging of daling in % per 1 oktober.

Beoordeling
 Arrangement
 BASIS

Aantal groepen
 24
 Groepsgrootte
 23,0



Kindcentrum Regenboog

Algemene gegevens

Brinnummer 04UW
 Directie Dhr. Patrick Kort-Spoelman
 Mw. Corrie Kuiperi

Adres Koningin Julianastraat 1
 2631BK Nootdorp

Website www.octant-kindcentrumregenboog.nl

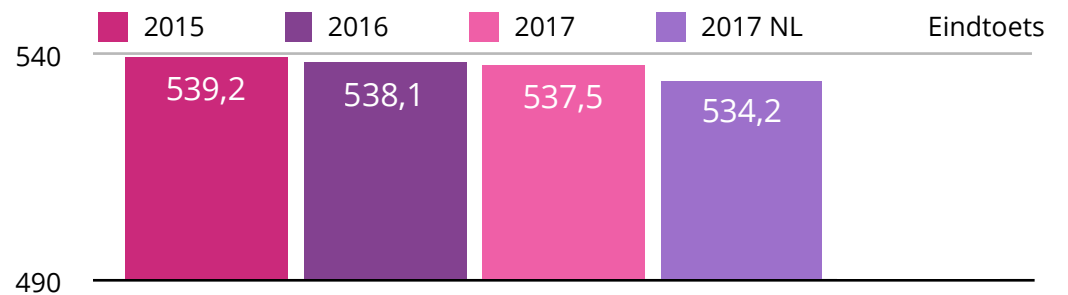
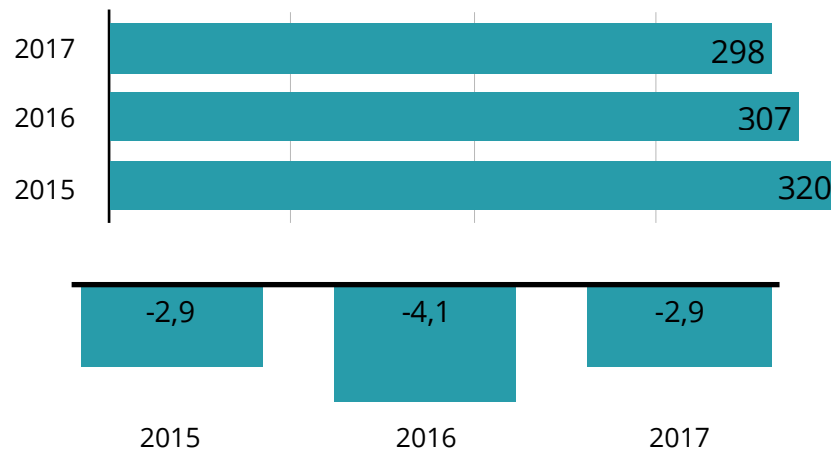
Tevredenheidsspeilingen

Peiling	Kindcentrum Regenboog	Octant	Landelijk
Leerlingen (sfeer)	8.5	8.6	8.1
Ouders	7.6	7.7	7.6
Personeelsleden	9.2	8.4	8.3

Staafdiagram: Leerlingaantal per 1 oktober.
 Kolomdiagram: Stijging of daling in % per 1 oktober.

Beoordeling
 Arrangement
 BASIS

Aantal groepen
 12
 Groepsgrootte
 24,8



Triangel

Algemene gegevens

Brinnummer 04ND
 Directie Dhr. Rob Wilschut
 Adres Florijnstraat 7
 2645HH Delfgauw
 Website www.octant-triangel.nl

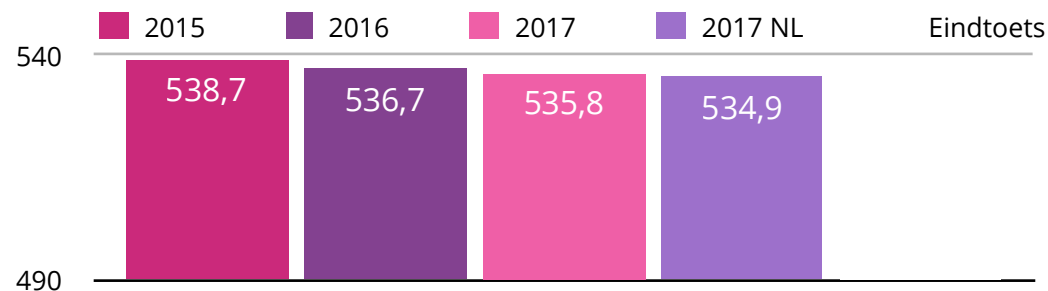
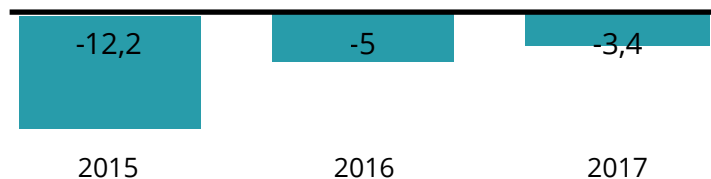
Tevredenheidspeilingen

Peiling	Triangel	Octant	Landelijk
Leerlingen (sfeer)	8.7	8.6	8.1
Ouders	7.5	7.7	7.6
Personeelsleden	8.3	8.4	8.3

Staafdiagram: Leerlingaantal per 1 oktober.
 Kolomdiagram: Stijging of daling in % per 1 oktober.

Beoordeling
 Arrangement
 BASIS

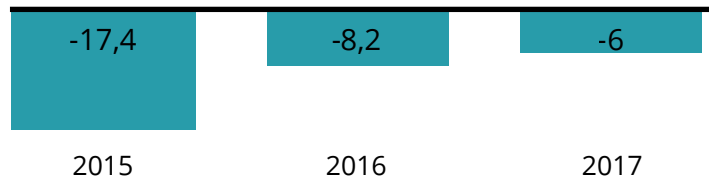
Aantal groepen
 13
 Groepsgrootte
 23,9



Schatkaart

Algemene gegevens

Brinnummer 12HQ
 Directie Mw. Anouk Veuger
 Adres Groen van prinstererlaan 1
 2641CA Pijnacker
 Website www.octant-schatkaart.nl



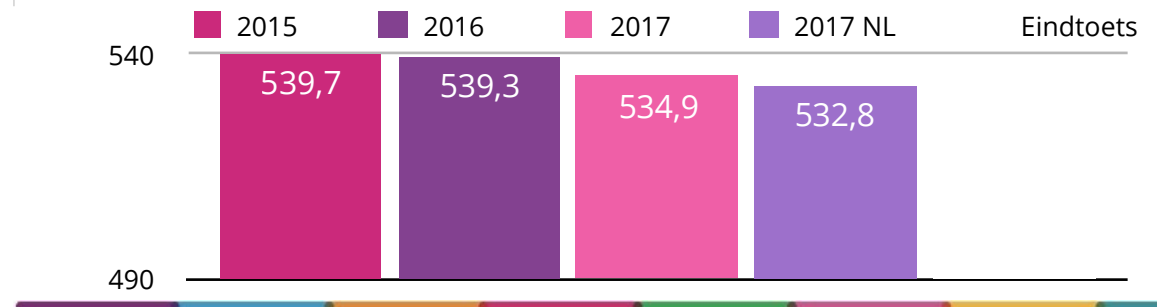
Tevredenheidsspeilingen

Peiling	Schatkaart	Octant	Landelijk
Leerlingen (sfeer)	7.7	8.6	8.1
Ouders	7.7	7.7	7.6
Personeelsleden	8.1	8.4	8.3

Staafdiagram: Leerlingaantal per 1 oktober.
 Kolomdiagram: Stijging of daling in % per 1 oktober.

Beoordeling
 Arrangement
 BASIS

Aantal groepen
 4
 Groepsgrootte
 15,8



Vlinderboom

Algemene gegevens

Brinnummer 11YJ
 Directie Mw. Sylvia Stam
 Adres Zilverreigerdreef 103
 2643MC Pijnacker
 Website www.octant-vlinderboom.nl

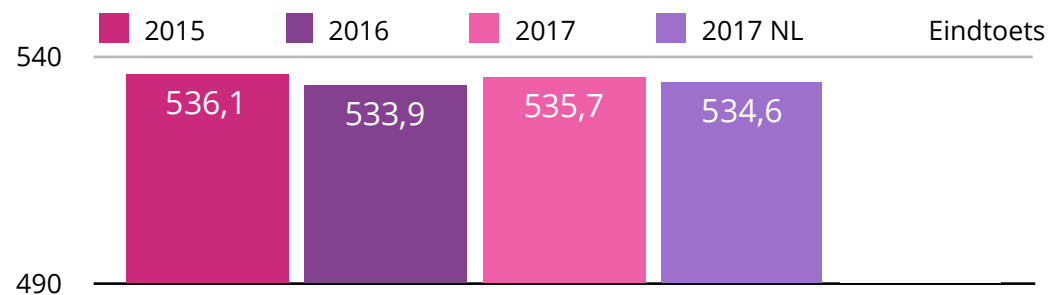
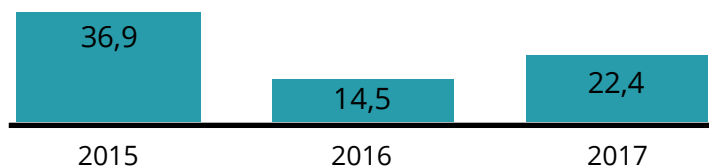
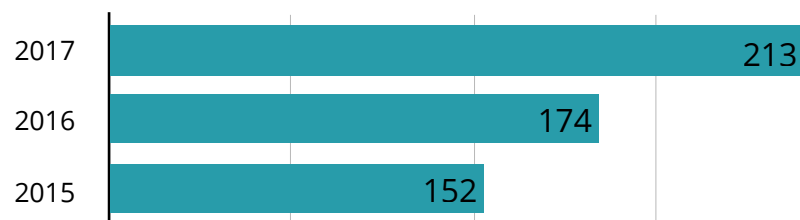
Tevredenheidsspeilingen

Peiling	Vlinderboom	Octant	Landelijk
Leerlingen (sfeer)	-	-	-
Ouders	7.8	7.7	7.6
Personeelsleden	7.8	8.4	8.3

Staafdiagram: Leerlingaantal per 1 oktober.
 Kolomdiagram: Stijging of daling in % per 1 oktober.

Beoordeling
 Arrangement
 BASIS

Aantal groepen
 10
 Groepsgrootte
 21,3



Zonnestraal

Algemene gegevens

Brinnummer 27PD
 Directie Dhr. Michel Fransen
 Mw. Hester Versleijen

Adres Oeverwallaan 108
 2498BZ 2498BZ Den Haag

Website www.octant-zonnestraal.nl

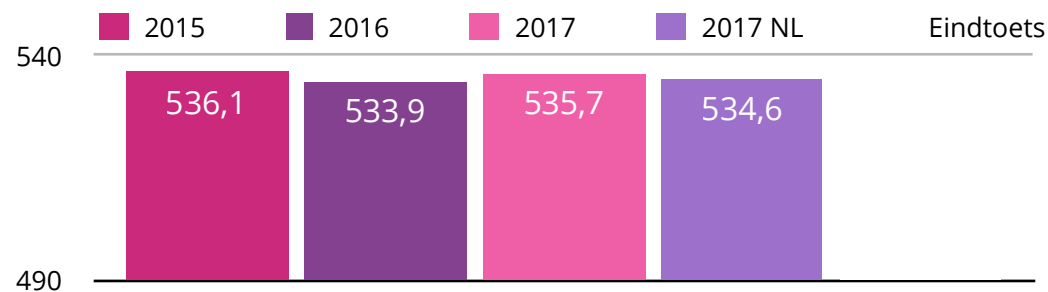
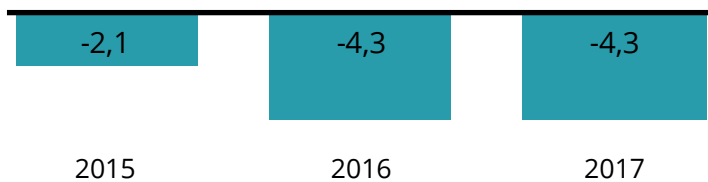
Tevredenheidsonderzoeken

Peiling	Zonnestraal	Octant	Landelijk
Leerlingen (sfeer)	8.5	8.6	8.1
Ouders	7.5	7.7	7.6
Personeelsleden	8.1	8.4	8.3

Staafdiagram: Leerlingaantal per 1 oktober.
 Kolomdiagram: Stijging of daling in % per 1 oktober.

Beoordeling
 Arrangement
 BASIS

Aantal groepen
 24
 Groepsgrootte
 24,1



Medezeggenschap

GMR (Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad)

De GMR heeft als doel zich bezig te houden met- en in te zetten voor alle gezamenlijke belangen van de medezeggenschapsraden en alle schooloverstijgende zaken.

Samenstelling van de GMR was in 2017:

Voorzitter en vicevoorzitter

oudergeleding: mw. K. Bregman
lerarengleding: dhr. A. van Etten (VZ)

Communicatie & P.R.

oudergeleding: mw. E. v.d. Wiel
lerarengleding: mw. I. van Haagen

Financiën.

oudergeleding: dhr. G.J. Jense
lerarengleding: dhr. T van Schijndel

Personeel & Organisatie

oudergeleding: dhr. H. Smit
lerarengleding: dhr. W. Haverkamp

Ambtelijk Secretaris mw. N. van Wijk

De raad heeft in 2017 zeven keer vergaderd.

Activiteiten

De medezeggenschapsraden van de Octantscholen zijn bezocht. Deze bezoeken vindt de GMR zeer waardevol en dragen bij aan interactie tussen de GMR en alle MR-en. De volgende zaken zijn daarbij o.a. aan de orde gekomen:

input adviesrapport werkdruk, informatievoorziening GMR (delen agenda en notulen), delen kennis en beleving merkactivatie, blauwe norm en ontwikkeling kindcentra.

Het Adviesrapport Werkdruk krijgt steeds meer vorm met de input van de personeeltevredenheidspelling (PTP) en de bezoeken bij de verschillende MR-vergaderingen. In 2018 zal het worden aangeboden aan de directeur-bestuurder.

Andere bijzonderheden die aan de orde kwamen waren: Hans Smit versterkt de GMR (portefeuille 'Personeel en Organisatie), begrotingen van Octant voor 2017 en 2018, profielen en schema aan-/aftreden zijn besproken, nieuw statuut GMR, Huishoudelijk reglement van GMR (herziening), de voortgang van Office 365, digitale leerlijn en de jaarlijkse personeelschoonw, Vakantieregeling 2018-2019 (instemming).

Onderwerpen zoals PTP, ambitieplan, samenwerkingsverband, financieel jaarverslag en merkactivatie zijn ter sprake gekomen. De Klokkenluidersregeling is besproken, aangepast en goedgekeurd. PO in actie en de stakingsdagen van 5 oktober 2017 en 12 december 2017 waren onderwerp van gesprek.

De GMR heeft een financiële commissie ingesteld. GJ Jense en T. van Schijndel vervullen deze taak. En er is informatie ontvangen over de verloop van de procedure werving schooldirecteur, softclose 3e kwartaal, platforms, waaronder die van startende leraren, gesprekkencyclus en kijkwijzer, AVG, opleidingsschool Talentum Haagland, rapportage resultaat en opbrengsten 2017.

Medezeggenschap

De voorzitters van GMR en RvB hebben elkaar op de hoogte gesteld van de lopende zaken. Ook is er een gezamenlijke bijeenkomst van de beide raden georganiseerd.

Evaluatie

De GMR heeft, nadat hier dialoog over was geweest, in kunnen stemmen en/of positief kunnen adviseren over door het bestuur voorgestelde beleidsvoornemens. De GMR wordt naar tevredenheid en volledig geïnformeerd.

De samenspraak met de directie verliep goed. Er werd consensus gevonden en dialoog gezocht. De informatievoorziening betreffende voor de GMR relevante punten is op orde.



Gildeweg 7b
2632 BD Nootdorp

T 015 361 4698
E info@octant.nl
W www.octant.nl

